Влада — Радам!

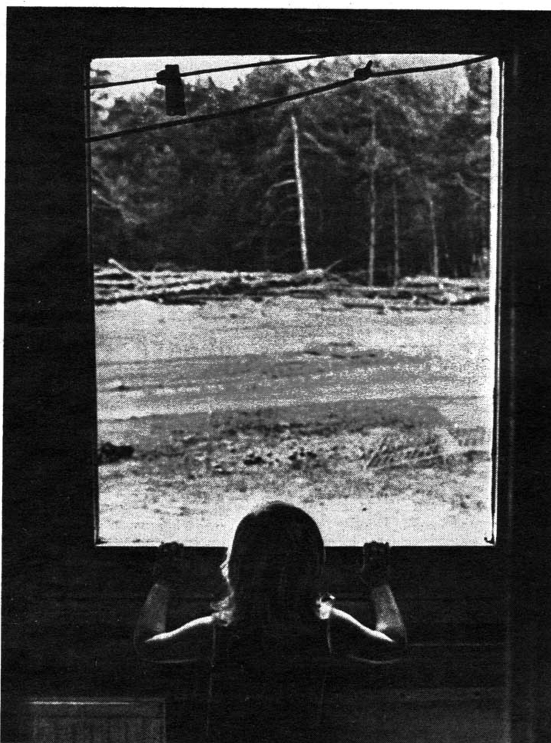
Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 12 (262) ◆ Субота, 25 січня 1992 року ◆ Ціна 15 коп. (Передплатникам 5 коп.).

ВИД З ВІКНА

Дитинство — завжди щасливе. Запитайте когось п'ятдесятирічного, і він вам відповість, що був найщасливішим якраз під голодний тисяча дев'ятсот сорок сьомий рік. А наші діти з ніжним трепетом згадуватимуть колись чорнобильський вісімдесят шостий чи розхристано-незрозумілий дев'яносто другий. Отже, дивитися у вікно, за яким не видно горизонту,— не причина для переживань. Може, там, за лісом,— прекрасна таємниця?

Фото Зої **ТЕРЕШКОВОЇ.**

ЗУСТРІЧ З ГОСТЯМИ ІЗ США І КАНАДИ

Голова Верховної Ради України І. Плющ зустрівся 24 січня з групою громадських діячів із США і Канади, які брали участь у роботі Конгресу українців із суверенних держав колишнього Союзу. Під час розмови він відзначив зокрема, що Верховна Рада спрямовує свою діяльність на те, щоб Україна набирала сил як незалежна демократична держава. П'ята сесія продовжить роботу над законами про здійснення радикальних економічних реформ.

Генеральний секретар світового Конгресу вільних українців Василь Верига, президент УНР в екзилі Микола Плав'юк, президент Конгресу українців Канади Дмитро Ціпивник, представник координаційного комітету допомоги Україні (США) Володимир Баранецький та інші гості цікавилися багатьма питаннями розбудови нової України. Вони висловили конкретні пропозиції щодо переходу до ринкових відносин, розвитку банківської системи, міжнародного співробітництва.

У розмові взяв участь голова ради Товариства зв'язків з українцями за межами України, народний депутат І. Драч.

УКРАЇНА — В'ЄТНАМ: ВСТАНОВЛЕНО ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ

Підписанням протоколу про встановлення дипломатичних відносин між Україною та СРВ і обмін дипломатичними представництвами на рівні посольств, а також протоколу про консультації між міністерствами закордонних справ двох країн завершилося перебування у Києві урядової делегації В'єтнаму.

КУРС СТАЄ РЕАЛЬНІШИМ

У Кабінеті міністрів України, як ми уже повідомляли, відбулася прес-конференція урядової комісії з питань введення в обіг купонів багаторазового використання.

Найбільше журналістів цікавило, яким чином встановлено курс купона до долара США. Десять до одного — саме так міняють «зелені» у конторах інтуристівських готелів.

Не дуже переконливе твердження заступника голови правління Національного банку України Миколи Туманова, що таке співвідношення встановлено шляхом копіткого дослідження наших економістів і на сьогодні ніби є реальним, нікого не задовольнило. А коли до дискусії приєднався консул Польщі, піддавши сумніву реальність досліджень, заступник міністра економіки Василь Котко заявив, що невдовзі цей курс буде змінено до реального ринкового, щоправда, він не назвав його. Щодо курсу купона до карбованця, його остаточно не визначено. За попередніми оцінками він становитиме один до чотирьох-п'яти «дерев'яних».

ВІСТІ З ГРУЗИНСЬКОГО ФРОНТУ

Оборонці Поті настроєні рішуче й висадять місто в повітря, якщо сили Військової ради продовжуватимуть наступ, заявив мер цього західногрузинського міста Барамідзе. За його словами, протягом усієї ночі з середи на четвер підрозділи тимчасового уряду атакували позиції прихильників Гамсахурдіа з двох напрямків, але були відбиті. Серед оборонців міста є декілька поранених.

Тим часом, повідомляють західні радіостанції, прихильники експрезидента у місті Зугдіді погодилися виконати ряд вимог правлячої Військової ради. Один з її керівників Іоселіані повідомив, що під час переговорів вони пообіцяли розібрати барикади на шляхах, а також надати Іоселіані можливість звернутися по радіо до населення міста. Однак відкинули головну вимогу — здати Зугдіді без опору.

Й останнє повідомлення ТАРС — до Сухумі прибув літак з Чеченської Республіки. Схоже на те, що Гамсахурдіа вирішив залишити Грузію.

НАМ ДОПОМОЖЕ НАТО

Сімнадцять тисяч тонн продовольства доставлять американські транспортні літаки до дванадцяти республік колишнього СРСР на початку лютого. Це перший результат координаційної конференції з питань гуманітарної допомоги населенню СНД, яка завершилася у Вашингтоні. Як повідомив держсекретар Бейкер, багато держав погодилося зробити грошові пожертви у фонд допомоги. До гуманітарної кампанії вирішив приєднатися й НАТО. На думку генерального секретаря Північноатлантичного блоку Вернера, це чи не найкраще символізуватиме закінчення «холодної війни».

ФРАНЦІЯ НАС ПІДТРИМУЄ

Учора завершився візит до Києва міністра закордонних справ Франції Р. Дюма. Перед відльотом високого гостя було влаштовано спільну прес-конференцію, в якій взяв участь міністр закордонних справ України А. Зленко.

Виступаючи із заявою, український міністр повідомив, що сторони підписали три важливих документи: протокол про встановлення дипломатичних відносин, договір про консультації між двома міністерствами закордонних справ, консульську угоду щодо полегшення візового режиму.

У свою чергу Р. Дюма заявив, що представник України в ЮНЕСКО одержав статус тимчасового повіреного у справах України у Франції. Незабаром обидві сторони призначать своїх послів. Ми також обговорили, сказав далі пан Дюма, конкретні можливості співробітництва в галузі енергетики, літако- і автомобілебудування, сільського господарства.

Французький міністр сказав, що його країна підтримує прагнення України вступити в Європейське співтовариство і просить про таку підтримку Німеччину.

Після виступів міністри відповіли на запитання журналістів. Одне з них стосувалося реакції на намагання Верховної Ради Росії щодо необхідності відокремити Крим. А. Зленко заявив, що Україна відхиляє територіальні претензії, ініціатори яких не володіють ситуацією. Кримський референдум чітко визначив статус цієї території. Якщо ж існують проблеми, то для їх усунення доречним може стати скликання спеціальної наради.

Р. Дюма сказав, що Україна має сильну аргументацію з цього питання. Франція не має наміру втручатися в процес його розв'язання, але сподівається, що все вирішиться за столом переговорів.

Наприкінці прес-конференції міністр закордонних справ України повідомив, що 30 січня очолювана ним делегація візьме участь у зустрічі міністрів закордонних справ країн — членів ЄЕС.

Олексій ЄВСІКОВ.

ПОДАВ у відставку естонський прем'єр-міністр Савісаар. Виступаючи у парламенті, він заявив: «Я змушений залишити цю посаду, бо нинішня ситуація в республіці не дозволяє продовжувати визначений мною курс». Два голосування у Верховній Раді Естонії на цьому тижні засвідчили, що ні Савісаар, ні його пропозиція ввести в республіці надзвичайний економічний стан не мають підтримки депутатів.

НЕДАВНІ студентські демонстрації у Ташкенті, вважає Президент Карімов, були по суті спробою зупинити процес здобуття республікою справжньої незалежності. Він також не виключив можливості, що заворушення пов'язані з наступом на корупцію в Узбекистані.

ПРО ВІДКРИТТЯ П'ЯТОЇ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДВАНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

Відкриття п'ятої сесії Верховної Ради України дванадцятого скликання відбудеться 28 січня 1992 року об 11-й годині ранку в Сесійному залі Верховної Ради України.

ДО ВІДОМА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Реєстрація народних депутатів України, які прибули на п'яту сесію, провадиться 27 і 28 січня 1992 року з 9-ї години у Будинку Верховної Ради України, вул. М. Грушевського, 5. Вхід з 2-го під'їзду, телефон 293-06-79.

МЕЖУ ЗВОЛІКАННЯ ПЕРЕЙДЕНО

Напередодні пленарних засідань п'ятої сесії Верховної Ради Іван Степанович Плющ дав інтерв'ю «Голосу України»

— Іване Степановичу, п'ята сесія розглядатиме чимало питань. Які ви вважаєте головними, визначальними?

— Кожна сесія, я сказав би, має свою специфіку. Порівнювати сесії неможливо та й не потрібно. Змінюється світогляд людей, їхні настрої. Мене радує, що осягнення народом сучасних проблем рухається великими темпами. Ще півроку тому люди на приватне дивились як на капіталізм, а сьогодні цей термін сприймають цілком нормально. А для роботи сесії зміна настрою людей має дуже велике значення, адже всі депутати віддзеркалюють і відстоюють позиції своїх виборців.

Нинішня сесія, на мою думку, повинна відрізнятися від попередніх не тільки формою, а й змістом. Добре, що у нас завжди збираються черги біля мікрофонів. Так, десять чи п'ятнадцять процентів депутатів говорять не те, що потрібно. Але те, що люди рвуться до мікрофонів висловити наболіле, — не може не радувати. Не дай Бог, щоб було навпаки, щоб прийшло збайдужіння. На жаль, ми не завжди вміємо відфільтрувати ті пропозиції, що ідуть від мікрофонів, і взяти з них головне. Чому не вміємо? От говорять, що треба додати заступників Голови, працівників апарату, які могли б взяти на себе значну частину роботи. Думаю, це неправильно. Треба, щоб постійні комісії запрацювали на повну силу, на рівні вимог, що зазначені у положенні. Тоді у нас би краще йшли пленарні засідання.

Перед п'ятою сесією стоїть завдання працювати набагато ефективніше. Глибоко переконаний, що той робочий час, який ми проводимо в комісіях, повинен дати значно більший ефект, ніж раніше. Ми повинні краще працювати в комісіях.

Нас підганяє те, що є межа зволікання з прийняттям того чи іншого пакету законів. Ми цю межу давно перейшли. Можна було якось терпіти неприйняття економічних законів до 1 грудня. Але після — не можна. Після першого грудня ми кожен день забираємо у свого майбутнього.

— Тобто, на сесії головні питання будуть економічні?

— Саме це я маю на увазі. Те, що Україна не має бюджету, що не затверджена система оподаткування і те, що ми не маємо всього того, що пов'язано з демонополізацією, роздержавленням, з приватизацією, — зараз б'є по всіх нас. Нам треба, щоб люди вже почали напрацьовувати досвід самостійної підприємливості. Пам'ятаєте, на зустрічі з асоціацією демократичних Рад говорилося, що треба змінити систему реєстрації підприємств, побудувати її на принципі повідомлення. То дуже важлива і розумна думка. Зараз треба йти на це.

Сьогодні певна частина бюрократичного апарату не сприймає змін, стає ядром корупції, і якби тільки це обмежувалося, скажімо, хабарництвом, ми б ще знайшли протидію. Але ж ця частина чиновництва всіма силами гальмує, затягує новий процес, і це гірше за все. Бо веде до паралічу економіки. Мова не про кризу, не про спад економіки, я хочу, щоб ми не допустили паралічу. Якщо ми не врегулюємо сьогодні шахтарське, металургійне, аграрне питання, прийде кінець.

Нам скоро сіяти, і нам є чим засіяти землю. Ніякі балачки про відсутність техніки, пального не мають під собою основи. І якщо ми засіємо землю на рівні минулого року і селянин буде ставитись до всього українського, як до свого власного, у нас вистачить і сил, і засобів. Ми на одиницю врожаю витрачаємо ресурсів на порядок більше, ніж у багатьох країнах. Бо де в іншій країні працює один трактор, там у нас — три. Де працює три чоловіка, у нас — тридцять. У нас величезні резерви. Вони — в ліквідації безгосподарності.

Отож п'ята сесія має показати народу України, що Верховна Рада не на словах, а на ділі прагне повернути свої борги, які накопичились за два роки її роботи. Що це за борги? Необхідно, як уже говорилося, прийняти пакет економічних законів. Далі. Ми ще й досі не приступили до реалізації судової влади. Діє законодавча влада, сформувалась виконавча, а судова? Треба руйнувати у людей стереотип, що у нас, як і раніше, усі питання вирішують владні структури. Час уже судам звикати до своєї влади і питати з інших владних структур. Але люди до цього не готові. Бо всі звикли, що суди виконували волю директивних органів. Треба, щоб цю владу формувала наша свідомість, треба, щоб люди менше ходили у всілякі там приймальні зі скаргами, як це було донедавна. А знали, що все вирішує закон і суд, а перед судом усі рівні.

— Тобто, коли місцева влада порушує законні права людини, розібратись повинен той же місцевий суд?

— Так. Або суд вищої інстанції. А для цього треба формувати людську свідомість. Бо минуло вже два роки, як ми тільки говоримо про це і нічого не робимо. Отож я кажу, що цей борг ми теж повинні ліквідувати на п'ятій сесії.

А далі є нагальна необхідність розмежувати функції законодавчої і виконавчої влади. Раніше у всьому арбітром був партійний комітет. Сьогодні подібні функції хоче взяти на себе Президент. Але він може виступити таким арбітром тільки на рівні виконавчої влади. І тому, щоб не допустити конфронтації, якихось протиріч між Президентом і Верховною Радою, треба вирішити, що залишити за Верховною Радою, що — за обласними Радами і т. д. Щоб кожен знав, чим він займається.

— Зараз дехто говорить, що система Рад взагалі вичерпала себе. Але, скажімо, в Німеччині теж, можна сказати, система Рад. Люди обирають депутатів всіх рівнів. Тільки менше, ніж у нас. І шляхом прямих виборів — бургомістрів. Депутати рівня селища, скажімо, збираються час від часу, затверджують основні питання. А бургомістр з апаратом веде поточну роботу. І непогано це у них виходить. При тому, що обов'язки, права і можливості кожного рівня влади чітко визначені.

— Це те, чого нам не вистачає. Чіткого розмежування функцій.

Шарахатись від системи Рад не слід. Нам треба, щоб Ради були дійові. Вони до цього були представницькими, багаточисельними, недієздатними. Але це не означає, що ми повинні кинути систему Рад і перейти до президентської влади в центрі і на місцях. Бо з нашим розумінням законів, з нашим розумінням демократії ми так можемо швидко прийти до сильної диктаторської влади. Так-от, розмежування влади треба негайно здійснити. І врахувати це в Конституції. І взагалі уже час прийняти проект Конституції, винести його на всенародне обговорення. І коли вже справимося з усіма цими завданнями, тоді можемо взятися за вироблення нового закону про вибори на багатопартійній основі.

Інтерв'ю взяв
Сергій ПРАВДЕНКО.

ЗАСІДАННЯ РАДИ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

23 січня під головуванням Президента України Л. Кравчука відбулося засідання Ради оборони України.

З доповіддю про хід військової реформи та створення Збройних Сил України виступив міністр оборони України генерал-полковник К. Морозов.

У ході обговорення доповіді було відзначено, що військова реформа і створення Збройних Сил України проводиться у повній відповідності із законодавчими актами, прийнятими Верховною Радою України і мінською угодою керівників держав Співдружності від 30 грудня 1991 року. Організовано і урочисто присягають на вірність народові України військовослужбовці — присягу прийняло вже близько 280 тисяч чоловік, а в Прикордонних військах та Національній гвардії України — понад 90 процентів особового складу.

Разом з тим, відзначалося на засіданні, у військах не завжди отримують своєчасну і правдиву інформацію про прийняті Верховною Радою, Президентом України, Кабінетом міністрів України рішення з військових питань, соціального захисту військовослужбовців і членів їх сімей тощо. Мають місце факти неузгодженого в установленому порядку вивезення за межі України військової техніки і майна.

Рада оборони України вирішила винести на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо дальшого розгортання військової реформи в Україні, здійснення програми конверсії військово-промислового виробництва, забезпечення надійного соціального захисту військовослужбовців і членів їх сімей.

Доручено Кабінету міністрів України разом з постійною Комісією Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки найближчим часом внести на розгляд Верховної Ради законопроекти з цих питань.

Зобов'язано уряд республіки вжити дійових заходів для нормального функціонування підприємств оборонного комплексу і галузевої науки.

Рада оборони зажадала від міністра оборони України командуючого Прикордонними військами та керівників правоохоронних органів України рішуче припинити відповідно до чинного законодавства України факти розбазарювання та вивезення за межі України техніки, зброї, військового майна.

Командирів усіх рівнів попереджено про персональну відповідальність за порушення цих вимог, аж до звільнення з посад, які вони займають.

З розглянутого питання було дано й інші доручення.

В обговоренні взяли участь Голова Верховної Ради України І. Плющ, Прем'єр-міністр України В. Фокін.

У постійних комісіях Верховної Ради України

ПРОЦЕС СТАВ НЕЗВОРОТНИМ

Символічно, що підбити підсумки складання військовими присяги на вірність українському народові Комісія Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки зібралася 22 січня — у День злуки Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки. У січні 1992, як і в січні 1919, **можна констатувати: соборна незалежна Україна є! Є й один з головних атрибутів її державності — власне військо. Дві третини особового складу, який проходить службу в Київському, Одеському та Прикарпатському військових округах, склали присягу на вірність українському народові. Командуючі ж цими округами генерал-полковники І. Морозов, В. Скоков, В. Чечеватов, як і їхній колега з Чорноморського флоту адмірал І. Касатонов, відмовилися присягати Україні. У військах чекають відповідної реакції на таку позицію з боку Головнокомандуючого Збройними Силами України Л. Кравчука.**

На засіданні Комісії також зазначалося, що процес створення власної армії особливо прискорився після Всеармійських офіцерських зборів у Москві. Тільки за два наступні дні після цього шоу приплив військовослужбовців зріс більш як утричі. Отже, як полюбляв повторювати Михайло Горбачов, процес пішов.

Комісія ухвалила також Заяву, в якій, даючи оцінку дешевим політичним спекуляціям, перекрученню фактів, вигадкам, вкрай упередженим оцінкам подій, зазначила, що Українська держава виважено, тверезо, послідовно, без будь-якого поспіху реалізовує своє законне право на створення національного війська. Перш ніж перейти до практичної організації Збройних Сил України, було прийнято понад 70 правових документів з проблем військового будівництва, що створило необхідну правову базу. Ще 24 серпня минулого року Верховна Рада України ухвалила рішення про підпорядкування всіх військових формувань, дислокованих на території України, Верховній Раді і про створення власного Міністерства оборони. 6 грудня 1991 року парламент затвердив текст військової присяги. І тільки в січні нового року почалося розраховане не на один день складання присяги у добровільному порядку. На 22 січня на вірність народові України вже присягнули понад 270 тисяч військовослужбовців. З кожним днем їх стає дедалі більше. Чи ж треба тут каламутити воду, вишукувати підводні течії, безсоромно втручатися у внутрішні справи суверенної держави?

На зустрічах керівників держав — учасниць Співдружності в Мінську та Алма-Аті, зазначається в Заяві, було домовлено, що незалежні держави мають право на створення власних збройних сил і що Україна приступає до цього з 3 січня цього року. Коли ж почалася практична робота — розгорнулася амбіційна політика навколо Чорноморського флоту, було гарячково скликано Всеармійські збори офіцерів, нав'язуються ідеї збереження об'єднаних збройних сил під єдиним командуванням неіснуючої держави, єдиного оборонного простору.

Комісія заявляє, що спроби розіграти «армійську карту» нічого доброго не принесуть. Україна є й буде незалежною державою, послідовно зміцнюватиме свою державність. Процес практичного створення Збройних Сил України набув незворотного характеру.

Валентин
ЛАБУНСЬКИЙ.

ДО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ

Завтра в Україну прибуває з робочим візитом міністр закордонних справ Канади Барбара Макдугалл.

Народилась 1937 р. в Торонто, провінція Онтаріо. Закінчила університет в Торонто, за освітою і фахом — аналітик з фінансових питань. В 1982—83 рр. посідала посаду виконавчого директора Ради фінансових аналітиків Канади. В різні часи була віце-президентом і експертом з інвестиційних питань ряду великих канадських компаній.

Бере активну участь у політичному житті країни з 1974 р. З вересня 1984 р. — член палати громад федерального парламенту від прогресивно-консервативної партії. У складі консервативного уряду Б. Малруні — з вересня 1984 р. Займала пости державного міністра фінансів і державного міністра приватизації, а також міністра, відповідального за становище жінок. З березня 1988 р. — міністр з питань зайнятості та імміграції. В результаті реорганізації кабінету, проведеної у квітні 1991 р., призначена міністром закордонних справ Канади.

У вересні 1991 р. перебувала в Києві з робочим візитом.

Прес-центр МЗС
України

ПОВІДОМЛЕННЯ Міністерства статистики України

Індекс споживчих цін фіксованого набору товарів та послуг, що входять до складу мінімального споживчого бюджету, за грудень 1991 року по відношенню до рівня цін на 2 квітня 1991 року склав 167,1 процента.

РОЗ'ЯСНЕННЯ Міністерства праці України до застосування індексу споживчих цін за грудень 1991 року

Перегляд розмірів та індексація грошових доходів населення на величину індексу цін за грудень 1991 р. не провадиться у зв'язку з упереджуючим підвищенням з 1 грудня 1991 р. у 2 рази і більше мінімального розміру заробітної плати, розмірів пенсій, стипендій та соціальних виплат.

АКЦЕНТ ПРИВАТИЗАЦІЇ. ЯКІ ШЛЯХИ ОБЕРЕМО?

НЕМАЄ ПОТРЕБИ ДОВОДИТИ, ЩО ПЕРЕХІД ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ МОЖЛИВИЙ ЛИШЕ ЗА УМОВИ ЇЇ ГЛИБОКОЇ ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЇ ТА ПРИВАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ. ЧОМУ Ж ЦІ ПРОЦЕСИ ТАК ПОВІЛЬНО ВІДБУВАЮТЬСЯ В УКРАЇНІ? ЗВИЧАЙНО, ВИНА ТУТ У ПЕРШУ ЧЕРГУ ПАРЛАМЕНТУ Й УРЯДУ РЕСПУБЛІКИ, ЯКІ ЗВОЛІКАЮТЬ ПРИЙНЯТТЯ ВІДПОВІДНИХ РІШЕНЬ. ТА СПРАВА НЕ ЛИШЕ В ЦЬОМУ. ОДНОЗНАЧНИХ РІШЕНЬ У ПРОЦЕСІ ПРИВАТИЗАЦІЇ НЕМАЄ.

У ЦІЙ СИТУАЦІЇ важливо дійти згоди перш за все з приводу цілей приватизації. Нині існують дві точки зору з цього питання. Одні вважають, що державну власність, створену ціною праці усього народу, його теперішніми поколіннями, треба йому повернути. Другий підхід більш прозаїчний. Весь процес приватизації повинен підпорядковуватися цілям розвитку виробництва, піднесенню економіки.

Не хотілося б протиставляти зазначені підходи. Вони мають багато спільного. Однак, з точки зору методології, у приватизації винятково важливим є визначення її субординації. Як свідчить аналіз, соціально несправедливі у своїх первісних формах норми можуть стати економічно привабливішими, хоча їх ефект проявиться пізніше, коли економіка почне працювати.

У цьому контексті має бути вирішено, по суті, кардинальне питання приватизації: як її здійснити? Безоплатна приватизація постає в очах громадськості більш справедливою. Та, визнаючи право кожного з нас на реальне одержання частки державної власності, маємо враховувати, що безоплатна приватизація у багатьох питаннях досить вразлива з економічного боку. Тут особливо небезпечні популізм та маніпуляція суспільною свідомістю.

Що ми пропонуємо? По-перше, виходимо з того, що власність, одержана без будь-яких зусиль, не буде належним чином стимулювати виробництво, відігравати дійову роль в економіці. Вона швидко знеціниться. По-друге, безоплатна приватизація неодмінно приведе до нового, досить суттєвого витка інфляції, бо немає антиінфляційних обмежувачів. По-третє, як свідчить світовий досвід, широке розпорошення власності, до чого веде безоплатна приватизація, породжує великі ускладнення в управлінні виробництвом на рівні первісної ланки економіки — виробничого колективу. Й, нарешті, четверта, особливо важлива позиція: безоплатна приватизація підриває зацікавленість підприємств у отриманні прибутку.

Трудовий колектив вимушений віддавати як виплату дивідендів суттєву частку заробленого прибутку особам, що не пов'язані з виробництвом і не беруть участі своїми грошовими нагромадженнями у його розвитку. За нашими розрахунками, навіть за умови сорока відсотків безоплатної приватизації виробничих фондів, як це передбачається одним із проектів закону, виплати за дивідендами складуть, якщо виходити з результатів господарювання за 1990 рік, 12—15 мільярдів карбованців, або майже 20 відсотків одержаного в економіці республіки прибутку. Легко зрозуміти, що йдеться, по суті, про додатковий податок на прибуток підприємств, який вони вимушені будуть платити невідомо за що. Зрозуміло, що все це призведе до звуження й без того обмежених можливостей нагромадження капіталу й удосконалення виробництва.

Водночас маємо враховувати й суто психологічні аспекти цієї проблеми. Ми зробили розрахунки на заводі автоматичних телефонних станцій міста Ромни. Залишкова вартість основних фондів заводу складає близько 70 мільйонів карбованців, число працюючих — 5 тисяч осіб. За умови безоплатної приватизації на даному підприємстві виявиться дві третини непрацюючих акціонерів, яким підприємство повинно буде виплачувати дарований оброк. Ясно, що особливого ентузіазму у працівників підприємства це не викличе.

Перелік аналогічних проблем можна продовжити...

Ми вважаємо, що оплата за придбання державного майна має стати пріоритетною формою приватизації. Винятком може бути лише приватизація збиткових та малорентабельних підприємств, що будуть передані виробничим колективам за символічну плату або взагалі безплатно.

Поряд з цим основний наголос треба робити на наданні пільгових умов приватизації виробничим колективам. Ідеться про широке використання методу їх акціювання. В США на частку корпорацій припадає близько 90 відсотків усіх продаж. Однак, незважаючи на це, кілька десятиріч тому настала криза класичної форми корпорацій, пов'язана з надмірним розпорошенням власності. Вихід з цієї кризи було знайдено на основі масштабного акціювання працюючого персоналу. Було утворено досить дійовий фінансовий механізм широкого залучення працівників окремих підприємств до акціонерних структур, корпорацій. Почав формуватися прошарок працюючих власників. Як наслідок, суспільство трансформувалося в «робітничий капіталізм».

З урахуванням цього загальна структура приватизації повинна грунтуватися на таких позиціях: по-перше, приватизаційні сертифікати власності мають видаватися лише дієздатному населенню. По-друге, грошові ресурси, отримані від реалізації сертифікатів й аукціонного продажу об'єктів незавершеного будівництва й малої приватизації, де покупцями можуть бути й іноземні інвестори, мають бути зосереджені у спеціальному позабюджетному фонді соціальної підтримки економічно не захищених верств населення, тобто пенсіонерів і дітей, усіх тих, хто безпосередньо не братиме участі у приватизації.

По-третє, акціювання великих та середніх державних підприємств могло б здійснюватися за схемою, в якій члени трудового колективу отримують право на першочерговий викуп акцій свого підприємства, на безоплатне отримання 20 відсотків акцій, але не більше за п'ятимісячний заробіток і ще 10 відсотків — за зниженою вартістю.

Частка акцій, що залишиться після їх розповсюдження, повинна надійти у Фонд державного майна й через спеціально утворені холдингові компанії й фондові біржі викуповуватися шляхом відкритої передплати.

Однією з уразливих сторін реалізації схеми, що пропонується, є обмеженість вільних грошових ресурсів населення. У цьому зв'язку слід максимально використати оренду підприємств із наданням права колективам їх наступного викупу за рахунок нагромадження отримуваного прибутку. Водночас потрібно йти шляхом нагромадження й цільового надання населенню відповідних кредитів.

У питаннях приватизації немає простих й однозначних розв'язань. Розуміємо, що й наші пропозиції далеко не ідеальні. Однак у них є турбота про утворення дієздатної й ефективної економіки України.

Володимир МАРЧЕНКО, народний депутат України, член узгоджувальної Комісії Верховної Ради з проблем приватизації; Анатолій ГАЛЬЧИНСЬКИЙ, професор Українського інституту ринкових відносин та підприємництва.

Київ.

І З ЛЮБОВ'Ю НАШОЮ ВОСКРЕСНЕМО

Ми — українці

Не будемо лукавити: ми й досі знали, як почувається українець (як, зрештою, литовець чи молдаванин), котрий не втратив національної гідності, за межами прабатьківської землі, у так званому «русскоязычном» середовищі. Як голий посеред ярмаркового юрмиська. Та заплющували на це очі й вдавали, що нікому з того нічого лихо.

Але тепер ситуація докорінно змінилась: є молода Українська держава, і вона мусить узяти під материнське крило своїх синів і дочок, розкиданих по світах. Та чи мають змогу наші брати і сестри почувати себе українцями на великих просторах колишньої більшовицької імперії? І що для цього мусимо зробити спільними зусиллями? Це ми, зрештою, і почули на Конгресі українців, що завершив роботу у Києві. Почули з перших уст. Від посланців так званих північної і східної української діаспор.

Безперечно, ситуація змінилася на краще. Особливо в прибалтійських державах, є певні зрушення в Москві, Санкт-Петербурзі, Сибіру...

Два роки тому створене українське громадсько-культурне об'єднання і на Берестейщині (республіка Беларусь), де, за приблизними підрахунками, проживає майже мільйон українців. Об'єднання дбає про збереження і дальший розвиток рідної мови, культурних традицій українців, добивається того, щоб вони знали свою справжню історію, а не сфальсифіковану заангажованими вченими, щоб місцевих українців офіційно визнали українським етносом. Саме це найбільше і дратує місцеві власті.

— Ми стикаємося з негативним ставленням властей до нашої діяльності, — сказав на Конгресі голова цього об'єднання Микола Козловський. — 23 вересня 1991 року Брестський облвиконком своїм рішенням відмовився реєструвати статут нашого об'єднання. Фактично нам відмовлено у праві на існування, нас поставлено поза законом, що суперечить міжнародним угодам щодо прав людини.

Місцева влада заборонила і випуск газети «Голос Берестейщини», яка вийшло два числа. Чиновникам, бачте, не сподобався її зміст.

Прикро за це говорити, але українські культурні товариства, українські громади почуваються у колишніх союзних республіках, якщо порівняти, скажімо, їх з громадами вірменськими чи російськими, бідними родичами. Я вже не кажу за німецькі, єврейські чи шведські. Ось чому і ставлення до українців там відповідне. І не тільки на Берестейщині.

За влучним висловом Івана Драча, окремою республікою українською, окремим регіоном, навіть окремою діаспорою в погонах є українці у збройних силах колишнього Союзу — за неперевіреними даними (а спробуй їх перевірити!), лише українського офіцерства — 342 тисячі, а ще тисячі й тисячі прапорщиків, мічманів і, звичайно, генералів.

— Та чи озброєні вони українським духом, українським патріотизмом, простіше кажучи, чи є вони свідомими українцями? — продовжував далі Іван Федорович.— Коли б то було так, жодних проблем зі створенням української армії ми б не мали. Та й більше того— український патріотизм від Мурманська до Кушки, від Курил до Балтики, від Москви до «самых до окраин» зробив би неможливими всілякі зазіхання на молоду українську демократію, на молоду Українську державу. В тому й суть, що серед того мільйона армійського українства з-поміж багатьох патріотів не менше чистокровних хохлів і вірнопідданих малоросів, які під маскою засмальцьованого інтернаціоналізму душили танками Прагу і винищували вогнем Афганістан.

То правда, холуїв і перекинчиків серед наших «землячків» ніколи не бракувало. Але маємо сьогодні змивати, зішкрябувати з себе цю моральну коросту, нажиту за довгі роки колоніального рабства. Маємо тримати перед собою інші взірці.

Кажуть, що молоді захисники нашої землі, вступаючи до лав Української Повстанської Армії, ліву руку клали на скоростріл, праву зводили до Бога і клялися: «Здобуду Українську державу або згину за неї...» Їм нізвідки було очікувати допомоги, вони могли сподіватися лише на власні сили і милість Божу.

Сьогодні нам також ніхто не розбудує держави і не захистить її в разі потреби, коли не зробимо це самі. І, повірте, приємно було спостерігати, як на якусь мить сцена Палацу культури «Україна» стала начебто військовим плацом, як зо два десятки кадрових військових, які приїхали на Конгрес, присягнули захищати волю українського народу, вклякли на коліна і поцілували національний прапор. Отже, живе дух українства в імперській армії, не вбитий на смерть мілітарним шалом «непобедимой и легендарной».

Образ лелеки, що повертається з далекого вирію до рідного краю, став емблемою Конгресу. І то вдалий символ. З проголошенням незалежності України пробудилось, ожило українство на великих просторах колишньої «единой и неделимой» і своєю обпаленою душею спрагло потяглося до материзни. Ні, Україна не має наміру робити з репатріації державної політики, хоч тим українцям, які зіткнулися сьогодні зі злом і національною несправедливістю за межами своєї прабатьківщини, вона, безперечно, допоможе. Саме з цією метою і передбачено створити спеціальний фонд «Українська родина» та координаційний центр.

Українські громади на теренах колишнього Союзу підтримують зв'язки з отчим краєм. З уст промовців неодноразово звучали слова вдячності на адресу громадських організацій, товариств і місцевих властей, насамперед із західних областей України. І то, звісно, добре, цього не треба відкидати. Але ця підтримка, ця допомога, що досі була лише доброчинною та епізодичною, повинна набрати державного характеру. Створення українських навчальних і культурних центрів, підготовка для роботи в них педагогів і культосвітніх працівників, випуск підручників і відеокасет рідною мовою — усе це має взяти на свої плечі молода держава. Як і відкрити свої постійні представництва там, де компактно проживають українці. Як, скажімо, в Тюмені, Краснодарі чи в Придністров'ї. Безперечно, це нелегко, особливо в наш кризовий час, але мусимо це зробити. Бо йдеться передусім про самоутвердження й духовне здоров'я української нації.

Певна річ, ми повинні допомогти усім українцям, розкиданим по світу, якнайшвидше відчути свою причетність до великого народу. Як і допомагаємо усім національним меншинам утвердити свою національну самобутність на українській землі. Але сподіваємось, як зазначено у Зверненні Конгресу до урядів незалежних держав колишнього Союзу, що гостинна земля наших сусідів стане для українців, які там живуть, рідною, що для них будуть створені оптимальні, рівні з іншими національностями умови, за яких вони зможуть реалізувати свої духовні можливості.

А який основний підсумок роботи Конгресу українців? Думаю, що його доволі точно сформулював на прес-конференції, яка почалася відразу після завершення форуму, голова правління Всеукраїнської «Просвіти» імені Тараса Шевченка П. Мовчан:

— Ми тільки починаємо формувати нову національну політику в цьому неозорому краї, який ще донедавна називався СРСР. Українцям треба повернути те, чого вони були позбавлені. І це найважливіше наше завдання. Воно поки що буде розв'язуватися на суто просвітницькому рівні і, можливо, на соціальному. До інших рівнів і програм треба підходити поступово, бо все це потребує великих коштів і зусиль.

«Бог — це любов і Україна — це любов», — то рядок з резолюції Конгресу. З тої любові і постає молода держава в центрі Європи, тою любов'ю мають бути зігріті усі українці. Як на своїй землі сущі, так і розкидані по світах.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Телеграфним рядком з Луганська

ОБГОРНЕМОСЯ СТЯГАМИ...

Миттєво і майже задарма розійшлися в одному з магазинів канцтоварів прапори колишніх союзних республік. Яскраву цупку матерію, стверджує міська газета, розхапали кмітливі домогосподарки.

...І ОДЯГНЕМОСЯ В ШИНЕЛІ

Внаслідок вертикального злету цін на цивільний крам серед населення зріс попит на військове обмундирування. На речовому ринку без проблем збуваються шинелі, чоботи, шапки й гімнастерки.

ПОСУНЬТЕСЯ, КАШПІРОВСЬКІ!

Школу народної медицини по підготовці цілителів відкрив заїжджий лікар Лау. Бажаючих він обіцяє навчити фітотерапії, знахарству, екстрасенсориці та медитативному трансу.

ПРОПАЛА ПАЦЯ

Двох підсвинків поцупили голодуючі безробітні Луганська в Кам'яному Броді. Міліція затримала обох крадіїв і одне порося. Друге втекло, не дочекавшись закінчення оперативно-тактичного заходу.

Сергій СКИБА.

Що хвилює

КАРБОВАНЦІ ПОКИ ЩО — ГРОШІ

Як повідомив заступник голови Національного банку України, начальник управління грошового обігу Микола Туманов, карбованці ходитимуть поки що в тих сферах обігу, з яких вони використовуються сьогодні. Ніяких змін у лютому не передбачено. Можливо, карбованці використовуватимуться і в березні, і навіть квітні. Точна дата припинення карбованцевого обігу поки що не визначена. Це станеться лише тоді, коли кількість купонів дозволить забезпечити зарплату на сто відсотків у купонах. Щодо української розмінної монети, то вона обов'язково буде, сказав М. Туманов. Але точної дати назвати поки що не зміг.

Костянтин КОСТЬ.
Київ.

ХТО У РАЙОНІ ХАЗЯЇН?

Лабіринти влади

Ох і добрі часи прийшли: демократія! Ніхто ні на кого уваги не звертає. І на пресу також. Раніше як було: виступить газета з критичним матеріалом і одразу винуватця — до парткому.

На ці міркування наштовхнула редакційна ревізія торішніх критичних матеріалів. Лише на десяту частку з них надійшли відповіді. Взяти б хоча публікацію «Хан з державтоінспекції», в якій йшлося про свавілля начальника Кривоозерської ДАІ В. Карпинського. Ми чекали офіційної відповіді від керівників Миколаївського обласного управління внутрішніх справ, прокурора області і не дочекалися. А натомість в редакцію прийшов лист від голови Секретарської селищної Ради А. Лантуха, який вніс деяку ясність: Карпинський не тільки залишився при посаді, а й, відчувши безкарність, ще дужче розперезався.

Правда, варто віддати належне міністрові внутрішніх справ України А. Василишину, який направив до Кривого Озера комісію. Перевіривши роботу районного відділу та держінспекції, посланці з Києва знайшли стільки недоліків, порушень і зловживань, що рекомендували начальнику обласного управління внутрішніх справ В. Ключнику зміцнити Кривоозерську міліцію та автоінспекцію. Але виявилося, що зробити це не так просто, як здалося міністерській комісії. В. Ключник торік у листопаді надіслав листа голові Кривоозерської селищної Ради народних депутатів М. Іванову, в якому попросив згоду на звільнення В. Карпинського. Але обласне начальство не врахувало єдиної обставини: всесильності В. Карпинського.

І не тільки на автошляхах Кривоозерського району, а й серед депутатів селищної Ради. Адже більшість з них автолюбителі або професійні водії. «Обробити» або відверто залякати їх В. Карпинському нічого не варто. І тому замість обговорення дій начальника автоінспекції на сесії селищної Ради порушувалося питання про недовіру... голові Кривоозерської районної Ради М. Бабію.

Саме його під час виборчої кампанії В. Карпинський публічно оббрехав. А коли М. Бабій, як і водиться у цивілізованому суспільстві, подав позов до суду на В. Карпинського, то його заяву почали футболити. Не допомогли ні звертання до прокурора району В. Ковальчука, ні до прокурора області Ю. Бондаря. Мабуть, і насправді всесильний цей начальник райавтоінспекції? Адже ні міністерська перевірка, ні обласне міліцейське начальство не вплинули на «короля» автошляхів району, а заява голови райради і досі ходить по різних прокурорських інстанціях і от-от опиниться у Києві. А В. Карпинський тим часом об'їжджає подвір'я депутатів райради і «обробляє» їх. А тих, хто відмовляється іти проти совісті, як голова Секретарської селищної Ради А. Лантух, робить п'яницями, порушниками правил дорожнього руху. Ось і робіть висновки: хто у районі хазяїн?

Та може врешті-решт в Миколаївській області знайдуть управу на В. Карпинського? Не з Києва ж це робити Генеральному прокурору республіки В. Шишкіну.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

У КАРАУЛІ БІЛЯ ПОГРЕБА

Усьо чотко!

Молода і темпераментна дружина мого знайомого будить його о третій ночі. Той спросоння відмовляється, невдоволено кляне мафію, але зодягається.

Нічого не вдієш — сьогодні їхній сім'ї, яка мешкає в гуртожитку, заступати на пост біля своїх і сусідських сараїв та погребів. З якою метою — відомо.

Такий спосіб самооборони, певен, започатковується не тільки в Києво-Святошинському районі, де мешкають мої знайомі, а й в інших приміських селах і містечках.

Знайомі розповідають, що чергування триває з дванадцятої години ночі до п'ятої ранку. Цей проміжок часу ділять на трьох. Як спрацьовує сигнал «тривоги» в разі появи злодіїв, яким чином ведеться «служба» — патрулюванням чи з використанням засідок — «секретів», — таємниця, адже нашу газету читають і самі злодії.

І чи не найважливіше. Як повідомили ті самі знайомі, бажано, щоб хоч один із трьох «вартових», які заступають почергово на пост, був власником мисливської рушниці чи якоїсь іншої зброї. Що ж, якщо так процеси розвиватимуться і надалі, то дискусія про те, чи потрібна громадянам вогнепальна зброя (пістолети, автомати) для власного користування, відпаде автоматично.

Анатолій БЕНЬ.
Київська область.

...А ТРИДЦЯТЬ З ЛОЖКОЮ

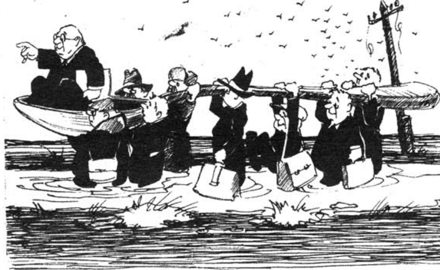
Це ж треба!

Оригінально вчинила сесія Знам'янської райради, утворивши нещодавно районне управління сільського господарства зі штатом близько 30 чоловік. Ще три роки тому більшість колгоспів району, вийшовши з колишнього РАПО, відмовилася вступати в нав'язаний натомість агрокомбінат «Знам'янський». Недавно шість з них об'єдналися в асоціацію «Агро» і оголосили себе вільними від виконання держзамовлення, оскільки їх фондовими поставками у відповідь не забезпечують. Так що, судячи з усього, новий керівний орган шанувати не будуть.

Для кого ж утворене райсільгоспуправління, крім, зрозуміло, самих його працівників? З'ясувалося, для... фермерів. «Їх у нас в районі троє, днями атестуємо ще стільки. Ось і потрібна буде допомога наших спеціалістів»,— заявив недавній голова АПО, а нині начальник управління Віталій Сікорський.

Чи не забагато «помічників» на одного фермера?

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Продиктовано в номер

Крим: МАЙНО КПРС ПЕРЕХОДИТЬ У ДЕРЖАВНУ ВЛАСНІСТЬ

Прийнято указ Президії Верховної Ради Кримської АРСР «Про перехід майна КПРС, що знаходиться на території Кримської АРСР, в державну (Кримської АРСР) власність». Віднині власністю автономної республіки вважається все майно партійних комітетів. Кримського рескому, комуністичної партії України і центрального комітету КПРС. Встановлено, що всі договори та угоди, укладені від імені Кримського рескому, КПУ, парткомів КПРС, їх підприємств, організацій та установ щодо майна колишньої КПРС, підлягають переоформленню і перереєстрації до 20 лютого 1992 року в установленому порядку. Договори та угоди, не переоформлені і не перереєстровані до вказаного часу, вважатимуться юридично не дійсними.

У власність Кримської АРСР, зокрема, передаються курортний комплекс «Форос» загальною балансовою вартістю понад 47 мільйонів карбованців, санаторії імені XXII з'їзду КПРС, «Южный», «Росія», пансіонат «Море», будинок відпочинку «Червоний прапор», адміністративне приміщення колишнього рескому КПУ, приміщення інформаційного та культурного центру з усім майном. Всього у власність автономної республіки передається майна КПРС на суму понад 150 мільйонів карбованців. Це ціни, які були зафіксовані до серпня 1991 року. Після прийняття на баланс республіки і ретельної оцінки вони, звичайно, будуть значно вищими.

Олександр ПІЛАТ.
Сімферополь.

ПОТРІБНА ДОПО

Відгукніться

Інваліду I групи дитинства Пузирьовій Аллі, яка страждає цукровим діабетом з трьох років, вкрай необхідна термінова операція — вона може втратити зір і, можливо, життя. Різке погіршення стану здоров'я сталося, за висновком лікарів, внаслідок Чорнобильської катастрофи. Різке підвищення цін на авіаквитки робить неможливим терміновий виліт Алли та чоловіка, студента університету, який має її супроводжувати, до Нью-Йорка — на це потрібні
ців. Долари
житло та х
дуть спонсор
ні.

Для тих,
прохання по
Український
та здоров'я,
розрахунков
№ 704902
Укрсоцбанк
з поміткою
Алли Волод
рьової».

Вернісаж

З АРХІВУ СТА МАЙСТРА

Спершу — невеличка реклама: «Анна Рабучка з Каменя. Раяли їй доброго кавалера аж з Поділля, котрий писав: «Пришли, Анничко, фотографію». Не післала, а довідалися другі дівчата, післали свої фотографії, і тепер буде весілля, бо одну з фотографій жених сподобав. А Анна плаче, бо хоче віддаватися, і нарікає на себе, що не фотографувалася».

По-народному дотепно і по-людськи невибагливо. Але бере за душу. Написав це ще на початку 30-х Ярослав Коваль, заохочуючи людей до фотооб'єктива. На той час він уже був знаний майстер, мав свою фоторобітню. А прихотився до того діла 1915 року, коли вперше взяв у руки «Ідеаль-222» — апарат фірми «Цейс». Той апарат його брат виміняв у сусідського хлопця на карабін. Більш як шістдесят років не розлучався з фотоапаратом. Втім, це не зовсім точно. Були вимушені перерви.

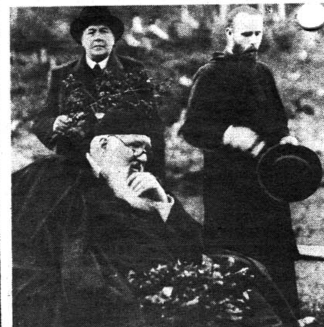
У вересні 39-го опинився Коваль у в'язниці. Та коротким виявився «перепочинок». У жовтні 44-
го війсь
НКВД за
розстрілу.
в'ять діб п
камері смер
ріляли, вир
що Коваль
рість на б

Нині Я
Коваль
Україн
проживає у
ві, в Держ
тератури У
відкрито й
«ПІДЛЮТІ
35-го... Мі
рополита
кого». В
(сьогодніш
щина) сто
резиде
року
Шептицько
що зафіксу
мків (вист
журналом
ніколи не

Навіть з
ди варто п

Євг

На фото
цький на
Ярослава

Неймовірно, але...

НУ, ПОКІЙНИКУ, ПОС

Після смерті чоловіка жителька Криво
роки підряд оббиває пороги всяляких ін
перевести особовий рахунок покійного
дивно, ніхто не хоче братися за цю ф
тим часом ЖЕК-44 продовжує «тероризу
відомленнями про заборгованість за кварт
слуги. Інакше, попереджають жеківці, нач

Дніпропетровська область.

ПОГОДА

25—26 січня на Україні буде без опадів, лише 26 січня у західних і північних областях невеликі опади. По республіці подекуди туман, слабка ожеледь, на дорогах ожеледиця. Вітер переважно північно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень від 2 градусів морозу до 3 тепла, 26 січ
хідних обл
морозу, в
морозу до

По Київ
вдень без
ледь, на д
тер північ
трів на
від 2 град
ла.

ХАЗЯЇН?

…чої кампанії В. Карпинський публічно оббрехав. А коли М. Бабій, як і водиться у цивілізованому суспільстві, подав позов до суду на В. Карпинського, то його заяву почали футболити. Не допомогли ні звертання до прокурора району В. Ковальчука, ні до прокурора області Ю. Бондаря. Мабуть, і насправді всесильний цей начальник райавтоінспекції? Адже ні міністерська перевірка, ні обласне міліцейське начальство не вплинули на «короля» автошляхів району, а заява голови райради і досі ходить по різних прокурорських інстанціях і от-от опиниться у Києві, А В. Карпинський тим часом об'їжджає подвір'я депутатів райради і «обробляє» їх. А тих, хто відмовляється іти проти совісті, як голова Секретарської селищної Ради А. Лантух, робить п'яницями, порушниками правил дорожнього руху. Ось і робіть висновки: хто у районі хазяїн?

Та може врешті-решт в Миколаївській області знайдуть управу на В. Карпинського? Не з Києва ж це робити Генеральному прокурору республіки В. Шишкіну.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Продиктовано в номер

Крим: МАЙНО КПРС ПЕРЕХОДИТЬ У ДЕРЖАВНУ ВЛАСНІСТЬ

Прийнято указ Президії Верховної Ради Кримської АРСР «Про перехід майна КПРС, що знаходиться на території Кримської АРСР, в державну (Кримської АРСР) власність». Віднині власністю автономної республіки вважається все майно партійних комітетів. Кримського рескому комуністичної партії України і центрального комітету КПРС. Встановлено, що всі договори та угоди, укладені від імені Кримського рескому, КПУ, парткомів КПРС, їх підприємств, організацій та установ щодо майна колишньої КПРС, підлягають переоформленню і перереєстрації до 20 лютого 1992 року в установленому порядку. Договори та угоди, не переоформлені і не перереєстровані до вказаного часу, вважатимуться юридично не дійсними.

У власність Кримської АРСР, зокрема, передаються курортний комплекс «Форос» загальною балансовою вартістю понад 47 мільйонів карбованців, санаторії імені XXII з'їзду КПРС, «Южный», «Росія», пансіонат «Море», будинок відпочинку «Червоний прапор», адміністративне приміщення колишнього рескому КПУ, приміщення інформаційного та культурного центру з усім майном. Всього у власність автономної республіки передається майна КПРС на суму понад 150 мільйонів карбованців. Це ціни, які були зафіксовані до серпня 1991 року. Після прийняття на баланс республіки і ретельної оцінки вони, звичайно, будуть значно вищими.

Олександр ПІЛАТ.
Сімферополь.

ПОТРІБНА ДОПОМОГА

Відгукніться

Інваліду I групи дитинства Пузирьовій Аллі, яка страждає цукровим діабетом з трьох років, вкрай необхідна термінова операція — вона може втратити зір і, можливо, життя. Різке погіршення стану здоров'я сталося, за висновком лікарів, внаслідок Чорнобильської катастрофи. Різке підвищення цін на авіаквитки робить неможливим терміновий виліт Алли та чоловіка, студента університету, який має її супроводжувати, до Нью-Йорка — на це потрібні 192000 карбованців. Долари на лікування, житло та харчування нададуть спонсори. Візи оформлені.

Для тих, хто відгукнеться, прохання переводити гроші в Український фонд милосердя та здоров'я, який надав свій розрахунковий рахунок № 704902 в міськуправлінні Укрсоцбанку, МФО 322012, з поміткою «на лікування Алли Володимирівни Пузирьової».

Вернісаж

З АРХІВУ СТАРОГО МАЙСТРА

Спершу — невеличка реклама: «Анна Рабуцька з Каменя. Раяли їй доброго кавалера аж з Поділля, котрий писав: «Пришли, Анничко, фотографію». Не післала, а довідалися другі дівчата, післали свої фотографії, і тепер буде весілля, бо одну з фотографії жених сподобав. А Анна плаче, бо хоче бідуватися, і нарікає на себе, що не фотографувалася».

По-народному дотепно і по-людськи невибагливо. Але бере за душу. Написав це ще на початку 30-х Ярослав Коваль, захочуючи людей до фотооб'єктива. На той час він уже був знаний майстер, мав свою фоторобітню. А приохотився до того діла 1915 року, коли вперше взяв у руки «Ідеаль-222» — апарат фірми «Цейс». Той апарат його брат виміняв у сусідського хлопця на карабін. Більш як шістдесят років не розлучався з фотоапаратом. Втім, це не зовсім точно. Були вимушені перерви.

У вересні 39-го опинився Коваль у в'язниці. Та коротким виявився «перепочинок». У жовтні 44-го військовий трибунал НКВД засудив його до розстрілу. Тридцять дев'ять діб просидів чоловік у камері смертників. Не розстріляли, вирішивши, вочевидь, що Коваль принесе ще користь на будовах Воркути.

Нині Ярослав Ількович Коваль — чи не найстаріший україн[illegible]істер, проживає у Львові. А в Києві, в Державному музеї літератури України, упереше відкрито його фотовиставку «ПІДЛЮТЕ, ЛИПЕНЬ 35-го... Місяць з життя митрополита Андрея Шептицького». В селі Підлютому (сьогоднішня Івано-Франківщина) стояла митрополича резиде[illegible]того року [illegible]ткували [illegible]-ліття Шептицького. Багато з того, що зафіксували десятки знімків (виставку організовано журналом «Україна»), вже ніколи не повернути.

Навіть заради цього сюди варто прийти.

Євген СТАХОВИЧ.

На фото: Андрей Шептицький на одному із знімків Ярослава Коваля.

Неймовірно, але...

НУ, ПОКІЙНИКУ, ПОСТРИВАЙ!

Після смерті чоловіка жителька Кривого Рога Л. Чайка три роки підряд оббиває пороги всіляких інстанцій з проханням перевести особовий рахунок покійного на її ім'я. Та, як не дивно, ніхто не хоче братися за цю формальну справу. А тим часом ЖЕК-44 продовжує «тероризувати» померлого повідомленнями про заборгованість за квартиру і комунальні послуги. Інакше, попереджають жеківці, начувайсь!

«НЕЗАЛЕЖНІСТЬ».

Дніпропетровська область.

ПОГОДА

25—26 січня на Україні буде без опадів, лише 26 січня у західних і північних областях невеликі опади. По республіці подекуди туман, слабка ожеледь, на дорогах ожеледиця. Вітер переважно північно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень від 2 градусів морозу до 3 тепла, 26 січня вночі 6—12, у західних областях до 20 градусів морозу, вдень від 5 градусів морозу до 1 тепла.

По Київській області сьогодні вдень без опадів, слабка ожеледь, на дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура від 2 градусів морозу до 3 тепла.

Власкори повідомляють

Ташкент
НОВИЙ ГЛАВА УРЯДУ

На позачерговій сесії парламенту Абдулхашим Мутолов затверджений прем'єр-міністром Узбекистану. Новий 44-річний глава уряду за освітою інженер-технолог. Свою кар'єру починав робітником пекарні і «доріс» до посади міністра хлібопекарської промисловості. Він одружений, батько чотирьох дітей. Всі, хто з ним працював, характеризують його як людину нового мислення і реформатора.

Зульфія РАСУЛІ.

Мінськ
ТАКОЖ МАТИМУТЬ ВЛАСНУ АРМІЮ

Нещодавно один з військових гарнізонів відвідав глава беларуського парламенту Станіслав Шушкевич. Під час цього візиту обговорювалось питання проведення до присяги білоруському народу військ, які розташовані на території республіки. В Беларусі тим часом почала втілюватися програма соціального захисту військовослужбовців. Так, у місті Борисові здано в експлуатацію перший житловий комплекс, збудований на кошти, виділені Німеччиною.

Віктор ХОРОШКО.

Єреван
НЕГЛАСНА ВІЙНА ТРИВАЄ

У столиці Нагірного Карабаху Степанакерті повністю відсутня подача електроенергії. Через нестачу борошна не працює хлібозавод. У місті різко збільшилася кількість захворювань серед дітей. З Єревана виїхали перші групи лікарів-добровольців. Степанакерт, як і раніше, регулярно обстрілюється ракетами типу «Алазань». У воєнних акціях проти населення сільських районів застосовуються танки і бронемашини, захоплені у колишньої Радянської Армії.

Найближчим часом планується проведення переговорів між керівниками Вірме…

…ні та Азербай… домо, Баку ви… на всіх рішен… парламенту … питання.

Ара МІ…

Баку
ЩОБ «ПРА… ОРІЄНТУ…

США визна… жан як незал… Про це повідо… сті Джорджа … Муталібова. Г… ської адмініст… проте, що СШ… ють можливос… Азербайджано… відносини.

На думку … Муталібова, я… у посланні-від… ність у респу… тичних предст… чених Штатів … чайно важливо… правильної ор… ку азербайдж… рів».

Ельміра …

На зв'язку — Софія

«ВІЙНА НЕРВІВ»

Газета «Демократія», яка є органом правлячого Союзу демократичних сил, під заголовком «Єльцин, Кравчук і місячне затемнення» надрукувала замітку свого кореспондента в Москві. «Конфлікт між Україною та Росією поглиблюється», — цитує «Демократія» слова українського Президента про те, що вимоги військових прибути на Всеармійські збори діють на нього, як місячне затемнення.

Та ж газета повідомляє про припинення трансляції московських радіо- та телепрограм у Західній Україні, вважаючи, що це є ще одним проявом «війни нервів» між Києвом та Москвою.

ДЛЯ БОЛГАРІЇ ПРОБЛЕМ НЕ БУДЕ...

«У 1992 році Україна продасть нам два мільярди кіловат-годин електроенергії, тобто в середньому щодня по 300 мегават», — заявив журналістам голова болгарського Комітету з питань енергетики Люлін Радулов. «Це вдвічі менше тієї кількості, яку Болгарія отримувала торік з колишнього СРСР. Втім, завдяки нашим українським сусідам проблем з енергопостачанням не буде», — наголосив він.

Угода з Україною бартерна: струм — за устаткування для української електротехнічної промисловості та продовольство. «Одна кіловат-година обійшлася нам у 5,1 цента», — сказав Л. Радулов.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Інформ-шоу

ЕКОНОМЛЯТЬ... НА НОВОМУ РОЦІ

У Китаї Новий рік святкують десь наприкінці січня — початку лютого. Наприклад, цього року — 4 лютого. І зветься ця подія святом Весни. Своєрідно готується до нього китайський уряд. Недавно він опублікував циркуляр, який вимагає рішуче обмежити витрати... на новорічні свята. Керівників закликають не зловживати видачею премій та грошової допомоги підлеглим. Передусім це стосується підприємств, які ще не виконали фінансових зобов'язань перед бюджетом. До того ж, категорично забороняється проводити традиційні новорічні бенкети за рахунок скарбниці, які щороку влаштовували під виглядом «конференцій» та «спільних зустрічей». У крайньому разі, сказано в документі, для учасників заходу буде достатньо чашки чаю.

ФАНАТАМ — ДОБРЕ СТАВЛЕННЯ

Перед чесько-словацькою поліцією стоїть таке саме питання, яке свого часу жорстко постало перед англійською, — як боротися з футбольними фанатами, які періодично влаштовують під час і після футбольних матчів страшні бійки, кидаючи димові шашки та вибух-пакети на поле, і таке інше.

Поліція використовує поки що єдиний засіб — вживає силу. Але до розв'язання проблем залучили й соціологів, які, зокрема, з'ясували: «найвойовничіша група фанатів — це молоді хлопці, які після роботи або навчання йдуть на стадіон, щоб передусім «надихнути свою команду і розрядитися». Лише третина з них має за мету застрахати суперників, і тільки 16 відсотків планують бійку на стадіоні.

Отже, після дослідження було запропоновано такі «профілактичні заходи»: розсіювати натовпи фанатів на менші групи, психологічно «обробляти» їх на стадіоні, залучивши до цієї роботи диктора, та використовувати при цьому музику, виділити молоді до 16 років спеціальний сектор для безплатного відвідування, постійно стежити за ситуацією через телекамери тощо.

ТАЄМНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Як відомо, офіційний Токіо забороняє своїм підприємцям мати справи з представниками «спірних територій», тобто Курил. Однак фірмачі, як то кажуть, свого упускати не збираються. Так, щотижневик «Сюкан Асахі» нарахував на Курилах щонайменше 16 емісарів японських фірм, правда, таємних. Вони видають себе за «російських громадян азіатського походження» або «корейців», намагаються не говорити рідною мовою й уникають зустрічей із співвітчизниками. Фактично ці люди — представники фірм острова Хоккайдо, які купують рибу та крабів, відловлених у районі Курил, і відправляють їх на оптові ринки до Японії. Часто «корейці» працюють під дахом спільних підприємств, заснованих місцевими рибалками та їхніми колегами з Південної Кореї, КНДР і навіть Канади.

Правда, курилчани навчилися слухати японське радіо і вимагають, щоб у них купували товар за цінами ринків Хоккайдо, іноді в такий спосіб позбавляючи партнерів змоги мати прибутки.

Коротко

…

Власкори повідомляють

Ташкент
НОВИЙ ГЛАВА УРЯДУ

На позачерговій сесії парламенту Абдулхашим Мутолов затверджений прем'єр-міністром Узбекистану. Новий 44-річний глава уряду за освітою інженер-технолог. Свою кар'єру починав робітником пекарні і «доріс» до посади міністра хлібопекарської промисловості. Він одружений, батько чотирьох дітей. Всі, хто з ним працював, характеризують його як людину нового мислення і реформатора.

Зульфія РАСУЛІ.

Мінськ
ТАКОЖ МАТИМУТЬ ВЛАСНУ АРМІЮ

Нещодавно один з військових гарнізонів відвідав глава білоруського парламенту Станіслав Шушкевич. Під час цього візиту обговорювалось питання проведеня до присяги білоруському народу військ, які розташовані на території республіки. В Біларусі тим часом почала втілюватися програма соціального захисту військовослужбовців. Так, у місті Борисові здано в експлуатацію перший житловий комплекс, збудований на кошти, виділені Німеччиною.

Віктор ХОРОШКО.

Єреван
НЕГЛАСНА ВІЙНА ТРИВАЄ

У столиці Нагірного Карабаху Степанакерті повністю відсутня подача електроенергії. Через нестачу борошна не працює хлібозавод. У місті різко збільшилася кількість захворювань серед дітей. З Єревана виїхали перші групи лікарів-добровольців. Степанакерт, як і раніше, регулярно обстрілюється ракетами типу «Алазань». У воєнних акціях проти населення сільських районів застосовуються танки і бронемашини, захоплені у колишньої Радянської Армії.

Найближчим часом планується проведення переговорів між керівниками Вірменії та Азербайджану. Як відомо, Баку вимагає скасування всіх рішень вірменського парламенту з карабахського питання.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

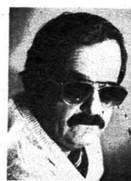
Баку
ЩОБ «ПРАВИЛЬНО» ОРІЄНТУВАТИСЬ

США визнали Азербайджан як незалежну державу. Про це повідомляється в листі Джорджа Буша, надісланого на адресу президента Муталібова. Глава американської адміністрації зазначив, проте, що США нині не мають можливості встановити з Азербайджаном дипломатичні відносини.

На думку ж президента Муталібова, яку він висловив у посланні-відповіді, «присутність у республіці дипломатичних представників Сполучених Штатів матиме надзвичайно важливе значення для правильної орієнтації розвитку азербайджанської держави».

Ельміра АХМЕДОВА.

Політичний прогноз редактора міжнародного відділу

ПАРАЛЕЛІ НЕ ПЕРЕТИНАЮТЬСЯ!

В Югославії майже не стріляють. Тепер, коли вщухли (будемо сподіватися, назавжди) бої, настав час осмислень і роздумів над паралелями, які напрошуються.

На чому трималася Югославія? На двох «китах» — комуністичному режимі і армії. Союз комуністів Югославії (СКЮ) наказав довго жити (Східна Європа прокинулася). Залишився генералітет, що ладен був — у власних «шкурних» інтересах — піти на все, аби зберегти «єдину, неподільну» Югославію. Результат не примусив себе чекати: кривава бійня...

І що ж? Армії не вдалося самоврятуватися. Більше того, нині її вважають чи не головним винуватцем пожежі. Довелося кликати на допомогу війська ООН...

А тепер — безпосередньо про паралелі, які західні спостерігачі детально обговорюють, причому доходячи діаметрально протилежних висновків.

Напрям мислення одних фахівців такий: СРСР тримався на тій же партійно-військовій диктатурі. Нині КПРС — політичний труп, але генералітет залишається в силі. Згадаймо бодай недавні «загальноармійські збори» в Москві, які заявили не тільки про «єдині збройні сили», а й слухати не схотіли про будь-який поділ колишнього Союзу.

А надворі — не розподіл, а розвал. І — намагання певних кіл знову зліпити якусь державну структуру з притаманним їй центром. Якщо це не вдасться, залякують такі «радянологи», не виключений міжнаціональний розбрат.

Як приклад наводять відносини між Росією та Україною. Зокрема, бєлградська газета «Вечерні новості» вважає, що небажання України вступати до нового політичного союзу може призвести до тяжких наслідків, оскільки «російське населення республіки може піти тим самим шляхом, що й серби, які проживають у Хорватії».

Нам передрікають «російсько-український Карабах». Забуваючи при цьому (свідомо?), що йдеться про різні критерії. Хоча б про те, що росіяни та українці не тільки не воювали між собою у 1941 році (як трапилося між сербами і хорватами), а, навпаки, спільно відстоювали свою землю від фашистської навали.

Так, згодом комуністичні режими нав'язали їм — спільне «югословенство», нам — «нову історичну спільність — радянський народ». Не вийшло. Системи впали...

Але з-під імперських руїн можна вибиратися по-різному. І тут варто навести хід думок іншої групи аналітиків. Так, вважають вони, існують посткомуністичні проблеми. Зокрема і геополітичні. Росія заявляє про бажання вступити до НАТО, Україна бачить себе позаблоковою нейтральною державою; систему економічних зв'язків типу «загальнонародного комплексу» треба, звичайно, змінити, але не хапаючи руками колишнього центру все, що добре або погано лежить. Не можна допустити диктату збройних сил.

Можна, звичайно (якщо сильно забажати), створити черговий Карабах, щоб потім вводити туди війська ООН, а можна розійтися «красиво», по-цивілізованому.

Володимир САВЦОВ.

На зв'язку — Софія

«ВІЙНА НЕРВІВ»

Газета «Демократія», яка є органом правлячого Союзу демократичних сил, під заголовком «Єльцин, Кравчук і місячне затемнення» надрукувала замітку свого кореспондента в Москві. «Конфлікт між Україною та Росією поглиблюється», — цитує «Демократія» слова українського Президента про те, що вимоги військових прибути на Всеармійські збори діють на нього, як місячне затемнення.

Та ж газета повідомляє про припинення трансляції московських радіо- та телепрограм у Західній Україні, вважаючи, що це є одним проявом «війни нервів» між Києвом та Москвою.

ДЛЯ БОЛГАРІЇ ПРОБЛЕМ НЕ БУДЕ...

«У 1992 році Україна продасть нам два мільярди кіловат-годин електроенергії, тобто в середньому щодня по 300 мегават», — заявив журналістам голова болгарського Комітету з питань енергетики Люлін Радулов. «Це вдвічі менше тієї кількості, яку Болгарія отримувала торік з колишнього СРСР. Втім, завдяки нашим українським сусідам проблем з енергопостачанням не буде», — наголосив він.

Угода з Україною бартерна: струм — за устаткування для української електротехнічної промисловості та продовольство. «Одна кіловат-година обійшлася нам у 5,1 цента», — сказав Л. Радулов.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Коротко

Рішення про закупівлю двох мільйонів тонн зерна на світовому ринку прийняла Верховна Рада Бєларусі. При цьому, як передбачено, закуповуватимуть його не за рахунок нових зарубіжних кредитів, а тільки на кошти білоруських підприємств.

* * *

Відразу дві країни — Туреччина та Іран — запропонували урядові Казахстану допомогу в створенні великої судноплавної компанії на східному узбережжі Каспію. Ця пропозиція надійшла в час, коли казахстанські власті розглядають можливість переробки нафти півострова Мангишлак на іранських підприємствах.

* * *

Латвійська пошта більше не матиме справи з карбованцями. З 16 січня вона припинила відправлення грошей за межі республіки і відмовляється приймати карбованці з колишніх республік СРСР. Поштовики пропонують, щоб усі операції, пов'язані з видачею аліментів, пенсій тощо, здійснювалися банківськими установами.

* * *

Вперше 81 кілограм золота надійшов до національного банку Таджикистану. Раніше золотоносна руда надходила на російські підприємства й, природно, до республіки не поверталася. Нині ж усе золото, яке видобувається у Таджикистані, належатиме його народу.

* * *

До Ради Європи надійшов лист від азербайджанського керівництва. Його зміст: Азербайджан бажає брати участь у роботі європейських організацій, а також прагне стати повноправним членом Європейського співтовариства. Заради цього Азербайджанська Республіка готова виконувати всі вимоги Паризької хартії, в тому числі щодо забезпечення прав національних меншин.

* * *

Узбецьку бавовну віднині продаватиме за кордоном тільки американська корпорація «Континентал Грейн». Угоду про довгочасне співробітництво з цією фірмою підписано в Ташкенті.

* * *

Указ про легалізацію вирощування маку підготовлено апаратом Президента Киргизстану. Мета такого кроку на президентському рівні — задовольнити попит лікарів на природні препарати морфійної дії, а також заробити для республіки валюту, продаючи наркотичну сировину зарубіжним фармацевтичним фірмам.

Інформ-шоу

ЕКОНОМЛЯТЬ... НА НОВОМУ РОЦІ

У Китаї Новий рік святкують десь наприкінці січня — початку лютого. Наприклад, цього року — 4 лютого. І зветься ця подія святом Весни. Своєрідно готується до нього китайський уряд. Недавно він опублікував циркуляр, який вимагає рішуче обмежити витрати... на новорічні свята. Керівників закликають не зловживати видачею премій та грошової допомоги підлеглим. Передусім це стосується підприємств, які ще не виконали фінансових зобов'язань перед бюджетом. До того ж, категорично забороняється проводити традиційні новорічні бенкети! за рахунок скарбниці, які щороку влаштовували під виглядом «конференцій» та «спільних зустрічей». У крайньому разі, сказано в документі, для учасників заходу буде достатньо чашки чаю.

ФАНАТАМ — ДОБРЕ СТАВЛЕННЯ

Перед чесько-словацькою поліцією стоїть таке саме питання, яке свого часу жорстко постало перед англійською, — як боротися з футбольними фанатами, які періодично влаштовують під час і після футбольних матчів страшні бійки, кидаючи димові шашки та вибух-пакети на поле, і таке інше.

Поліція використовує поки що єдиний засіб — вживає силу. Але до розв'язання проблем залучили й соціологів, які, зокрема, з'ясували: «найвойовничіша група фанатів — це молоді хлопці, які після роботи або навчання йдуть на стадіон, щоб передусім «надихнути свою команду і розрядитися». Лише третина з них має за мету застрахати суперників, і тільки 16 відсотків планують бійку на стадіоні.

Отже, після дослідження було запропоновано такі «профілактичні заходи»: розсіювати натовпи фанатів на менші групи, психологічно «обробляти» їх на стадіоні, залучивши до цієї роботи диктора, та використовувати при цьому музику, виділити молоді до 16 років спеціальний сектор для безплатного відвідування, постійно стежити за ситуацією через телекамери тощо.

ТАЄМНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Як відомо, офіційний Токіо забороняє своїм підприємцям мати справи з представниками «спірних територій», тобто Курил. Однак фірмачі, як то кажуть, свого упускати не збираються. Так, щотижневик «Сюкан Асахі» нарахував на Курилах щонайменше 16 емісарів японських фірм, правда, таємних. Вони видають себе за «російських громадян азіатського походження» або «корейців», намагаються не говорити рідною мовою й уникають зустрічей із співвітчизниками. Фактично ці люди — представники фірм острова Хоккайдо, які купують рибу та крабів, відловлених у районі Курил, і відправляють їх на оптові ринки до Японії. Часто «корейці» працюють під дахом спільних підприємств, заснованих місцевими рибалками та їхніми колегами з Південної Кореї, КНДР і навіть Канади.

Правда, курилчани навчилися слухати японське радіо і вимагають, щоб у них купували товар за цінами ринків Хоккайдо, іноді в такий спосіб позбавляючи партнерів змоги мати прибутки.

Експрес-новини

Президент США Буш готується запропонувати нове велике скорочення американського ядерного арсеналу. За повідомленням офіційних осіб, Буш бажає значно зменшити кількість ядерних ракет з касетними боєголовками, які вважаються найпотужнішою руйнівною ядерною зброєю.

* * *

Міністр закордонних справ Німеччини Геншер заявив, що Рада Безпеки ООН повинна запровадити санкції проти будь-якої держави, що бере участь у розповсюдженні ядерної зброї. На його думку, це питання має посісти найважливіше місце на засіданні Ради Безпеки, призначеному на 31 січня.

* * *

Китай і Ізраїль підписали договір про встановлення дипломатичних відносин. Угода дозволить Китаю відігравати більш значну роль на Близькому Сході. Китай, який визнає також Палестинську державу, оголосив про свої плани направити до Москви делегацію, яка має взяти участь у новому раунді близькосхідних мирних переговорів.

* * *

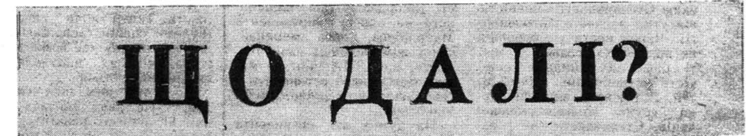
Алжирські власті готуються до можливих сутичок з ісламськими фундаменталістами, які провели таємну зустріч в одній з мечетей з метою обрати спадкоємця свого керівника. Фронт ісламського визволення наказав фундаменталістам зберігати спокій і очікувати наступних розпоряджень. Керівник фундаменталістів Хашані був заарештований у середу, бо закликав до повстання армії.

* * *

Рада Безпеки ООН наклала ембарго на постачання зброї ворогуючим сторонам у громадянській війні в Сомалі. Рада звернулася до всіх партій країни із закликом терміново припинити вогонь.

ПОПРАВКА

У статті «Система червоніти не вміє» («Голос України» № 6/256) від 14 січня 1992 р.) було помилково вказано, що Держарбітраж України відноситься до виконавчої влади. Згідно до ст. 1 Закону України «Про арбітражний суд» Держарбітраж відноситься до судової, а не виконавчої влади.

II.

Специфіка сучасної української суспільно-політичної ситуації полягає в тому, що у нас зараз немає об'єктивних передумов для організації політичного життя як процесу взаємодії політичних партій і немає таких структурних змін у суспільстві, які б створили широку соціальну опору для нових політичних партій, забезпечили їхню масовість.

Сьогодні вже чистої води анахронізмом стає існування партій суто ідеологічних — більшовицького типу. Неспроможність охоплення всього розмаїття суспільного життя будь-якою ідеологією неминуче призводить до сектантства, до відриву від реальних настроїв у суспільстві, до намагання нав'язувати власні переконання та власні принципи і, врешті-решт, до повного перейняття більшовицької методики дій. Думаю, що ми повинні рішуче відмежуватися від політичних утворень цього типу, оскільки методи — в кінцевому підсумку — і є метою, демократії неможливо добитися свідомо недемократичними засобами, дорога, за яку доводиться платити обмеженням хоч одного з основних прав людини, не може вести до храму. І, що характерно, несприйняття більшовизму будь-якого ґатунку стало аксіомою масової свідомості посткомуністичного періоду, народ навчився розпізнавати більшовизм у будь-якій упаковці — і реагує на нього тільки негативно.

В той же час не можна не зауважити, що ще не склалися об'єктивні суспільні передумови для виникнення і розвитку ліберальних або функціональних партій. Суспільство по суті ще не диференційоване, не виділилися і не зорганізувалися значні соціальні групи із власними інтересами і, головне, не виріс і не оформився соціально так званий «середній клас» — основна масова соціальна опора всіх ліберальних або ж функціональних партій. По суті, на більшій території України збереглась попередня соціальна структура — правлячий клас перефарбованої комуністичної номенклатури і соціально майже однорідна гноблена маса. Ніде ще не оформилися в значну суспільну і політичну силу нові соціальні групи, а за таких умов функціональна партія не може знайти опори в суспільстві і неминуче вироджується в поверхове явище, в групу кабінетних мрійників.

Змішані, функціонально-ідеологічні партії (в Європі — християнсько-демократичні) за наших умов могли б існувати, маючи реальну масову опору, хіба що в Західній Україні, де дійсно більша частина населення сповідує християнський світогляд. Але це була б регіональна партія, а для України вельми небезпечно, щоб політичні партії опиралися не на соціальні групи, а на групи етнічні або регіональні.

У життєздатність і перспективність існуючих наших партій не віриться ще з однієї причини. Думаю, багато хто пам'ятає, що лозунг багатопартійності у 1989 році не викликав особливого спротиву з боку компартії, як і подальше реальне оформлення відразу декількох партій. Далекоглядні політики ще тоді застерігали активістів від надмірного захоплення розбіганням по партійних помешканнях, бо навіть у Росії, де опозиція була незмірно сильнішою, вона дозволила собі розійтися по партіях тільки після того, як перемогла майже на всіх виборах, які тільки були. І чи не можна припустити, що операція з партієствореннм була використана ідеологами КПУ для ослаблення і розколу єдиного фронту демократії? Ефективність цієї політичної лінії була точно продемонстрована 1 грудня.

Важливою характеристикою періоду, який переживаємо, є і те, що свій потенціал вичерпали масові громадські об'єднання типу Народних фронтів. Вони були найреактивнішою формою політичної організації в період «розвинутої перебудови» для боротьби з компартією, вони, як «Демократична Росія» чи «Саюдіс», довели свою ефективність як інструменту боротьби за владу, але сьогодні, на новому етапі, через аморфність, некерованість, відсутність повноцінної організаційної структури вичерпали свій політичний потенціал.

Для партій зарано, для масових громадських організацій — запізно. Що тоді? Відповідь — одна — масова громадсько-політична організація партійного типу.

III.

Думаю, що ні в кого немає особливих сумнівів з приводу того, яка організація ще зберігає достатній політичний потенціал і значну соціальну базу, щоб бути основою нової опозиції. Це, безумовно, РУХ. РУХ сьогодні наймасовіша політична організація України, причому організація не регіональна і не вузькофункціональна, а така, що має опору практично у всіх регіонах і у всіх соціальних групах, РУХ є єдиною політичною організацією, про яку можна говорити як про таку, що має широку підтримку в суспільстві і відповідну організаційну структуру. РУХ — найбільш деідеологізована політична організація, а це означає, що і платформа його, і можливості гнучкої політичної діяльності не скowані ідеологічними догмами. РУХ ще не розклався на новонароджену номенклатуру і пасивну масу — навпаки, життєздатність і перспективність РУХу сьогодні визначається саме активністю низових ланок, чого немає в жодній з існуючих партій.

В той же час РУХ попередньої редакції на сьогодні вже вичерпав себе. Безініціативність чи й опортунізм частини керівництва РУХу призвели до того, що ослабла його організаційна структура. Організація виявилась в цілому не готовою до зміни політичної ситуації, після 1 грудня вона фактично залишилася без програмного и ідейного забезпечення.

Крім того, керівництво РУХу не змогло вчасно розмежувати функції та інтереси власне цієї громадсько-політичної організації та живлених її соками новоутворених партій, що значно ослабило РУХ, посилило відцентрові процеси в ньому, а в ряді регіонів і розкололо його, але, з другого боку, це не пішло на користь і новим партіям, які, розтягуючи РУХ, не змогли ні створити соціальної бази для себе, ні зміцнити в організаційному плані.

Для того, щоб стати масовою політичною опорою нової опозиції, РУХ повинен бути докорінно реконструйований, реорганізований, треба максимально розширити його ідейну та програмну базу.

Без опори на РУХ нова політична опозиція в республіці неможлива.

Безумовно, для виконання поставлених історією нових політичних завдань потрібно серйозно реорганізувати керівництво РУХу, для якого замало суто представницьких функцій. Вимагає перегляду без потреби ускладнена структура центральних керівних органів, яка породжує безладдя в центрі, що дезорганізовує крайові організації.

Інший важливий оздоровчий захід — це рішуча департизація РУХу. Її необхідність випливає, насамперед, із розбіжності загальнодержавних завдань, що стоять перед РУХом, з інтересами політичних партій, частковими і не пріоритетними для всього суспільства.

І, нарешті, назріла потреба реорганізації всього демократичного блоку України з урахуванням нового місця і нової ролі РУХу.

З урахуванням важливості і невідкладності цих завдань як для виживання самого РУХу, так і для термінового формування нової політичної опозиції, важко зрозуміти рішення перенести з'їзд РУХу на лютий — березень 1992 року. Чи це спроба відтягнути неминучі зміни, чи це знову ж рецидив розгубленості та інертності?

Найважливіше зараз — вироблення нової ідейної програми РУХу і максимальне розширення його суспільної бази.

Вважаю, що у новій Програмі абсолютний пріоритет повинен бути відданий моментам соціальним. Програма повинна бути націлена на демократизацію суспільства та комплексне радикальне реформування його.

Чому я наголошую саме на цих моментах? Як показує історичний досвід, однією з найважливіших причин поразки УНР була недостатня увага з боку державницьких сил до суто соціальних проблем. Об'єктивний стан сучасного українського суспільства вимагає особливої уваги кожної політичної сили до соціально-економічних проблем.

Всім очевидна відсутність реальних реформістських заходів. І час для них втрачається, як вже сьогодні загублено час для аграрної реформи. Неминуче буде погіршуватися економічний стан, далі падатиме життєвий рівень населення, зростатиме соціальне й політичне напруження, різко зростатиме політизація населення. І надзавдання РУХу — спрямувати ці процеси в конструктивне русло, перетворити їх у важіль тиску на органи влади всіх рівнів для спрямування їх на шлях реформ. РУХ повинен стати захисником інтересів трудящих України, саме РУХ повинен виражати їх волю до реформи, до покращання життя. Якщо цього не зробимо ми, то народ «захищатиме» товариш Мороз і К°, а в цих діячів вистачить безпринципності, щоб спрямувати соціально-політичну активність мас проти нашої державної незалежності.

На сьогоднішньому етапі ідея нашої незалежності, нашої державності мусить мати соціально-економічну наповненість, що, звичайно ж, не означає нехтування моменту національного.

РУХ має стати партією реформ як політичної, так і комплексної соціально-економічної, причому це не реформи заради реформ, але єдиний засіб для побудови демократичного суспільства, для утвердження державної незалежності, для побудови держави для народу, для повноправного входження України в європейську спільноту.

Нам сьогодні потрібна робоча Програма — програма дій, а не ідеалістична белетристика. Нам потрібна повноцінна політична програма, головні лозунги якої:

«Нам мало України незалежної, нам потрібна Україна демократична!», «Державна Україна — східний форпост демократичної Європи!»

Оновлення РУХу вимагає серйозних змін організаційної структури його. Думаю, ми повинні відмовитись від кількох організаційних надбудов у центрі РУХу, далі розвивати самоуправління крайових організацій і, крім того, зосередитися на створенні потужних науково-методичних та пропагандистських центрів із широким залученням інтелігенції, в тому числі наукової, яка в Україні поки що не включилася у політичне життя.

Оновлення РУХу і нові завдання, що стоять перед ним, вимагають не тільки департизації, але й реформування принципів членства в ньому, можливо на цьому етапі доцільно ввести дворівневе членство у РУСі. У зв'язку з прийняттям у першому читанні Верховною Радою України закону «Про об'єднання громадян в Україні» заслуговує на увагу і пропозиція про роздвоєння РУХу на широку громадську організацію — Народний Рух України і в його надрах — вужчу організацію — рухівську партію з фіксованим членством.

Оновлення РУХу вимагає вироблення нових принципів взаємин його з новими політичними партіями — враховуючи важливість власних проблем РУХ більше не може бути ні платформою, ні спонсором для цих партій, РУХ повинен стати повністю незалежною політичною силою, яка буде стрижнем і об'єднуючою опорою нової опозиції, нового Демократичного блоку.

Оновлення РУХу вимагає принципово нової кадрової політики з орієнтацією на професійні кадри, з максимальним залученням професіоналів нової хвилі, які не заражені більшовицькими методологічними стереотипами і не виявляють схильності до політичної демагогії і популізму.

РУХ повинен стати партією правди, партією соціальної справедливості.

Саме на основі РУХу і тільки на його основі можливе формування нової політичної опозиції в Україні.

Після виробки нової програмної платформи черговим найважливішим завданням по утворенню нової політичної опозиції є формування вертикальної структури її. Вважаю, що опозиція повинна бути двострижневою: перший стрижень — це опозиційні блоки у всіх органах влади, від Верховної Ради і до органів місцевого самоврядування, це створення тіньових структур влади в центрі. Другий стрижень — це вертикальна структура нового РУХу та його союзників, об'єднання в новий Демократичний блок. Взаємодія і координація блоків у представницьких органах влади повинна забезпечуватись через вертикальну структуру нового Демократичного блоку.

Ми не повинні сьогодні створювати партію нового типу тільки заради створення партії. Інтереси нашого народу, нашої держави вимагають організаційного оформлення нової опозиції — генератора і каталізатора реформ, гаранта і організатора демократичного розвитку України. І для цього нам потрібна масова громадсько-політична організація партійного типу, для цього нам потрібний оновлений РУХ.

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ,
народний депутат України.

(Закінчення. Початок у номері за 24 січня ц. р.)

М. Поровський: «РУХ ЗАЙМЕТЬСЯ ІДЕОЛОГІЄЮ ДЕРЖАВИ»

Україна стала незалежною, а отже, Народний рух України мав би святкувати повну перемогу. Та Рух не збирається розпускатися, а діятиме далі. Як саме, відповів заступник голови Руху народний депутат України Микола ПОРОВСЬКИЙ.

— Сьогодні в Україні принципово нова політична ситуація — ми маємо державну незалежність. Чи вплинула ця подія на завдання Народного руху України? Які вони сьогодні?

— Вони триєдині. По-перше, Рух повинен стати організацією утвердження реальної державної незалежності України. Тобто від суто політичної діяльності перейти до конструктивної роботи, допомоги в державотворчій діяльності Президента, Верховної Ради, уряду. Мітингові форми і методи політичної діяльності Руху мають перейти в сферу забезпечення функціонування державних структур, запровадження економічних реформ і виконання законодавства, сприяння боротьбі проти корупції, різних зловживань, саботажу.

По-друге, Рух повинен стати організацією соціального захисту трудящих, робітників, селян, інтелігенції. В час ринкових відносин Рух має бути гарантом захисту інтересів людей.

По-третє, Рух повинен бути організацією національного відродження України. Причому не тільки українців, а й всіх інших народів, які населяють республіку.

Аналізуючи ці три стратегічні завдання, ми відкриваємо всі помилки, яких допустилися за час, що минув. Наприклад, те, що Рух досі не мав своєї ідеології. В Русі, як у великому політичному домі, збиралися люди, які нерідко сповідували протилежні політичні концепції. Тож і виникла потреба в ідеологічній концепції Руху. Це має бути загальноукраїнська концепція, для всіх народів України. Тільки так ми матимемо ту широку соціальну опору, яку мали й дотепер.

— Ви сказали про підтримку Президента Кравчука. Але ж ви, певно, аналізуєте як позитивні, так і негативні сторони його діяльності. Що, на ваш погляд, у ній добре, а що зле?

— Особисто мені непросто оцінити всю діяльність Леоніда Кравчука. Але я хотів би перш за все абстрагуватися від того політичного шляху, що він пройшов до 1 грудня минулого року. Сьогодні всі ми повинні констатувати той факт, що Президент обраний переважною більшістю населення України і є нашим Президентом, Президентом усього українського народу. А отже, до нього треба ставитися з належною повагою і пошаною. Як до особи, яка без сумнівів втілює сьогодні в собі бажання і споконвічне прагнення українського народу до власної держави.

Особисто я був до Леоніда Макаровича в досить різкій і непримиренній опозиції, але сьогодні в ім'я блага нашої землі, її майбутнього, відвернення катаклізмів, поділу і роз'єднання народу на протилежні і, не дай Боже, ворогуючі табори, державотворчу діяльність Кравчука ми будемо підтримувати всіма силами і методами. Разом з тим Рух є тією силою, яка стоїть на чатах, і всі дії, що будуть не на користь Україні, ми критикуватимемо і протидіятимемо.

— Тобто ви залишаєте за собою право на опозицію до можливих антиукраїнських дій Президента?

— Саме так. Поки що я можу сказати, що політичні кроки Президента Кравчука були послідовними, чіткими і відбивали надії, що покладав на нього український народ. Це і спосіб, у який був розпущений Союз, і створення збройних сил України, і створення необхідних державницьких структур.

З другого боку, на мій погляд, Кравчука можна і треба покритикувати за недостатню наполегливість у питанні реорганізації Кабінету міністрів, проведенні достатніх економічних реформ, нема й відчутної боротьби з корумпованими структурами. Триває спекуляція, корупція та інші страхітливі явища кримінального характеру. Сьогодні не можна сказати, що всі державні структури стали на боротьбу з цим лихом.

Вів бесіду
Володимир СКАЧКО,
парламентський кореспондент «Голосу України».

Спорт

У ФК «КАРПАТИ» НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ

Позивні футбольної весни

Ним став Богдан Степанович Кобрин — заступник начальника Львівського обласного управління торгівлі, депутат міської Ради. Він і раніше був членом ради футбольного клубу, виступаючи водночас і за команду ветеранів львівських «Карпат». Тож у футболі він людина не випадкова. Хист же комерсанта, сподіваємося, допоможе йому домогтися, щоб футбольний клуб «Карпати» нарешті розгорнув виробничу діяльність. Бо без цього нині навряд чи пощастить втриматися на плаву.

А тим часом футболісти «Карпат» 24 січня контрольними поєдинками з дрогобицькою «Галичиною» завершили перший етап підготовки до сезону. Вони поєднали тренування на заміській базі в Брюховичах з заняттями. Провели перед цим два контрольні поєдинки з івано-франківським «Прикарпаттям». В гостях здобули впевнену перемогу — 4:1 (голи забили: Забранський, Мущинка, Бондарчук, Яремчук), а вдома у матчі-відповіді зіграли внічию — 2:2 (відзначилися Бондарчук, Козак).

У міжсезоння «Карпати» залишив тільки нападаючий Друпас, який повернувся до Латвії. Зібрався підписати контракт з одним із польських клубів досвідчений Рафальчук. Однак новий президент клубу переконав його допомогти «Карпатам» хоча б у весняному чемпіонаті України.

Новачків не так уже й багато. Із запорізького «Торпедо» прийшов воротар Марчук, із чернівецької «Буковини» до Львова повернувся півзахисник Бондарчук. Кілька тренувань у львівській команді провели захисник Синицький з харківського «Металіста» і нападаючий Різник з рівненського «Вереса». Втім, як засвідчує головний тренер «Карпат» Степан Юрчишин, провадяться активні переговори ще з кількома досвідченими гравцями. Особливо нагальною є потреба львів'ян у центрфорварді.

Василь МИХАЙЛОВ.

Львів.

ПОНЕДІЛОК

27 січня

УТ—1

16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Сонячне коло.
17.00 Альфа і омега.
17.45 Естрадні ритми.
18.00 Телефільм «Києве мій».
18.30 Концерт заслуженого Закарпатського народного хору.
19.00 Дніпро. Інформаційна програма.
19.30 Хто ми... Громадсько-політичний відеотижневик.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Кінозустрічі.
23.20 УТН.
23.40 Нічний телезал. Відеофільм-вистава «Мистецтво подобатися жінкам».

ЦТ—1

5.00 «Ранок».
7.35 Надзвичайна пригода.
8.35 Народні мелодії.
8.50 Народні казки і притчі різних країн.
8.55 «Прелюдія». Документальний фільм.
9.20 Програма компанії «Уорнер Бразерс» (США). Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 1.
10.50 Мультфільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.40 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.20 Це було... було...
14.35 «Кримінальний талант». Художній телефільм. 1 серія.
15.45 Таланти і поклонники.
17.00 Новини.
17.20 Футбольний огляд.
17.55 Справа.
18.15 Програма компанії «Уорнер Бразерс» (США). Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 1.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Авторське телебачення.
21.20 Художній телефільм «Спалах».
23.00 Новини.
23.20 Танці, танці...

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ
І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Час ділових людей.
8.20 Італійська мова.
8.50 Дозвілля. Під знаком Риби.
9.05 Бесіди про російську культуру.
9.50 «Блаженство бігу». Відеофільм.
10.45 Московський театр «Современник». Будні і свята.
12.30 Зимові мрії на Великій Нікітській.
13.00 Вісті.
15.00 Дитяча година (з уроком французької мови).
16.00 Освідчення в коханні.
16.15 Школа менеджерів.
16.45 Т. Ін. Ко.
17.00 Грані.
17.45 Обличчям до Росії.
18.00 «Наш сад».
18.30 Телебіржа інформує *
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Прошу слова. І. Тагі-заде.
19.45 Телефільм.
19.55 «Ті, що несуть світло». Документальний фільм.
20.55 П'яте колесо.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Банк «Восток».
22.25 П'яте колесо.
23.10 Інтершанс-91. Рок-фестиваль*.

*** Передачі II програми УТ.**

У програмах телебачення можливі зміни. Стежте за щоденними повідомленнями дикторів телебачення.

ВІВТОРОК

28 січня

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Канал «Д».
10.00 Доброго вам здоров'я. Травматизм: причини, наслідки, профілактика.
10.30 Художній фільм «Серьожа».
11.45 Надвечір'я. Передача для людей старшого віку.
13.00 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Веселка.
16.45 На допомогу школі. Бесіди про Біблію.
17.10 Телефільм «Клоун з осінню в серці».
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.30 Студія «1 грудня».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 На П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
22.30 УТН.
22.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.

ЦТ—1

5.00 «Ранок».
7.35 «Таланти і поклонники».
8.50 Футбольний огляд.
9.20 Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 2.
10.50 Мультфільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Ритмічна гімнастика.
11.50 З золотого фонду ЦТ. Народний артист М. Жаров.
12.55 Б. Сметана. Увертюра до опери «Лібуше».
13.05 Мультфільм.
13.20 Біржові новини.
13.35 Вам це треба!
13.45 Торговий ряд.
14.00 Новини.
14.20 За активне довголіття: лікувальний масаж.
14.35 «Кримінальний талант». Художній телефільм. 2 серія.
16.00 Разом з чемпіонами.
16.15 Дитячий музичний клуб.
17.00 Новини.
17.20 Акторська байка.
17.40 «Прок» — бізнес і політика».
18.15 Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 2.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Художній фільм «Знаходячись там» (США).
23.00 Новини.
23.20 «Зоряний дощ». Музично-розважальне шоу.
0.50 «Кримінальний талант». Художній телефільм. 1 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ
І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Французька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Домашній клуб.
8.05 Французька мова. 2 рік.
8.35 Дитяча година (з уроком французької мови).
9.35 Лялькова вистава «Потішки».
10.15 П'яте колесо.
12.00 Від за від.
12.30 «З душі своєї начерки». Актор і колекціонер Л. Горелик.
13.00 Вісті.
15.00 «Причина» (проблеми екстрасенсорної медицини).
15.30 Простір +.
16.00 Осінь життя.
16.15 Музична програма.
16.45 Т. Ін. Ко.
17.00 Гірські лижі. Кубок світу.
17.45 Парламентський вісник Росії.
18.00 НЛО: неоголошений візит.
18.30 Київська панорама.*
19.00 Вісті.
19.20 «Київ-театр» представляє: Частина І — «Капусняк-шоу», Частина ІІ — «Зимовий вечір у Києві».*
21.40 Українські наспіви.*
22.00 Вісті.
22.20 Баскетбол. Турнір «Маріам-92». «Спартак» (Луганськ) — МКІ (Миколаїв). У перерві — реклама.*

СЕРЕДА

29 січня

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Музичний фільм «Триптих».
10.10 Художній фільм «Рецепт її молодості».
11.40 Шкільний екран. 10 кл. Українська література. Леся Українка. «Лісова пісня».
12.10 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Вулик.
16.45 На допомогу школі. Українська література. Матеріал для твору — письмової роботи про екскурсію до літературного музею. (Музей Т. Г. Шевченка в Києві).
17.15 Музичний фільм «Пассакалія».
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.30 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
22.30 УТН.
22.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.

ЦТ—1

5.00 «Ранок».
7.30 Дитячий музичний клуб.
8.15 «Я вас любил...». Вірші Пушкіна.
8.45 Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 3.
10.15 «Клоун — раз... Клоун — два»...
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Як досягти успіху.
11.35 «Течія». Документальний телефільм.
11.50 Зустріч з Ларисою Трухіною.
12.20 Паралельні світи.
13.05 Блокнот.
13.15 Телемікст.
14.00 Новини.
14.20 Сьогодні і тоді...
14.50 «Посередник». Художній телефільм. 1 серія.
16.05 Мультфільм.
16.15 «Якось у старому місті». Лялькова вистава.
17.00 Новини.
17.20 Грає симфонічний оркестр Ленінградської філармонії.
17.35 За законами ринку.
18.15 Художній телефільм «Наполеон і Жозефіна». Частина 3.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 «Фермата». Інформаційно-музична програма.
21.00 Художній фільм «Поштар дзвонить двічі» (США).
23.00 Новини.
23.20 Згадуючи Цфасмана.
0.20 «Кримінальний талант». Художній телефільм. 2 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ
І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.20 Німецька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. «Птахи поруч з нами».
8.05 Німецька мова. 2 рік.
8.35 «Тривоги і надії». А. Сахаров.
9.35 Концерт Асоціації лауреатів конкурсу ім. П. Чайковського.
10.35 Вперше в Санкт-Петербурзі. Презентація книги Е. Рязанова.
11.10 М. Арцибашев. «Вороги». Телевистава.
13.00 Вісті.
15.00 Дитяча година (з уроком англійської мови).
16.00 Третя влада.
16.45 Т. Ін. Ко.
17.00 Телеогляд «Далекий Схід».
17.45 Приватизація по-російськи.
18.00 Київська панорама.*
18.30 Співають і танцюють діти.*
18.45 Українська біржа повідомляє пропонує, рекомендує.*
19.00 Вісті.
19.20 Художній телефільм «За часів Гайхан-бея».*
20.40 Концерт духовної музики.*
21.35 Реклама.*
21.45 Фільм-концерт «Хлопці, веселої».*
22.00 Вісті.
22.20 Банк «Восток».
22.25 Увесь світ — театр. Соло.
23.10 Тиша № 9.

ЧЕТВЕР

30 січня

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Музичний фільм «Поет, море і натхнення».
9.40 Кукурік і К°.
10.35 Художній фільм «Золоте теля». 1 серія.
11.45 Український романс.
12.05 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Веселка.
16.45 Республіканська фізико-математична школа. Задачі з термодинаміки.
17.25 Співає гурт «Соколи».
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.30 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
22.30 УТН.
22.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.

ЦТ—1

5.00 «Ранок».
7.35 «Якось у старому місті». Лялькова вистава.
8.20 Мультфільми.
9.15 Разом з чемпіонами.
9.30 Художні телефільми «Чудові мандрівники» та «Наполеон і Жозефіна». Частина 4. (США).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Інститут людини.
12.00 Людина і закон.
12.40 Концерт М. Плетньова.
13.10 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.20 Пісні та арії В.-А. Моцарта.
14.50 «Посередник». Художній телефільм. 2 серія.
16.05 Фільм — дітям. «Театральний роман».
16.30 І тур з контактного карате на приз «Экономической газеты».
17.00 Новини.
17.20 Прем'єра документального телефільму «Байкал. Січень».
17.35 ...До шістнадцяти і старші.
18.15 Художні телефільми «Чудові мандрівники» та «Наполеон і Жозефіна». Частина 4. (США).
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Художній телефільм «Сімейний мужчина». (США).
21.10 Кримінформ повідомляє.
21.20 Поетичний салон.
22.00 Музика в ефірі. Частина 1.
23.00 Новини.
23.20 Музика в ефірі. Частина 2.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Іспанська мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Домашній клуб.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Дитяча година (з уроком англійської мови).
9.35 «Тривоги і надії». А. Сахаров.
10.35 Цілком секретно.
11.30 Візитна картка.
11.50 Документальний фільм.
12.30 Сходження до професії. Уральський гірничий інститут.
13.00 Вісті.
15.00 Концерт класичної музики.
15.30 Селянське питання.
16.00 Ділова жінка.
16.20 Документальний фільм.
16.45 Т. Ін. Ко.
17.00 Грані.
17.40 Парламентський вісник Росії.
17.55 Духовна музика.*
18.30 Київська панорама.*
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 СКВ.
19.40 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 17 серія.
20.30 Музична програма.
20.55 Концерт Черкаського українського народного хору.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Реклама.
22.25 Баскетбол. Кубок європейських чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Дорна» (Валенсія). В перерві — теленарис «Атлантика спортивна».*

П'ЯТНИЦЯ

31 січня

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Художній фільм «Золоте теля». 2 серія.
10.35 Шкільний екран. 9 кл. Історія України. Устим Кармелюк: гнів і гордість України.
11.05 Концерт ансамблю єврейської популярної музики «Фрейлехс».
11.35 «А там, за шибкою вікна». Доля і творчість поетеси Ганни Дущак.
12.05 УТН.
16.00 УТН.
16.15 «Пан Коцький». Вистава для дітей.
17.00 Земле моя. Чорнобильський слід на Буковині.
17.30 Співає О. Богомолець.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.30 ВІЧЕ.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.
22.30 УТН.
22.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.

ЦТ—1

5.00 «Ранок».
7.30 Фільм — дітям. «Театральний роман».
7.55 ...До шістнадцяти і старші.
8.35 Грає Вівальді-оркестр.
9.05 Художній телефільм «Чорне правосуддя». (США).
10.00 «Все що на серці у мене». Фільм-концерт.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
12.20 Мультфільми.
12.45 Блокнот.
12.50 Бридж.
13.15 Біржові новини.
13.45 Бізнес-клас.
14.00 Новини.
14.20 Переможці.
15.05 «Посередник». Художній телефільм. 3 серія.
16.20 Мультфільми.
17.00 Новини.
17.20 Людина і закон.
18.05 Прем'єра художнього телефільму «Моя сім'я та інші тварини». 4 серія.
18.35 Мультфільм.
18.50 «ВіД» представляє: «Поле чудес».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Художній телефільм «Чорне правосуддя». (США).
21.30 «ВіД» представляє. У перерві — 23.00 Новини.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Час ділових людей.
8.20 Англійська мова. 1 рік.
8.50 Дозвілля. Увага: знімаю.
9.05 Англійська мова. 2 рік.
9.35 П'яте колесо.
11.20 Візитна картка.
12.05 «Що в імені тобі моєму...»
13.00 Вісті.
15.30 Тиша № 9.
16.00 Простір +.
16.30 Ази кар'єри.
16.45 Т. Ін. Ко.
17.00 Селянське питання.
17.15 Версія.
17.30 Документальний екран Росії. Відірвані від вогнища.
18.10 Концерт ансамблю «Джерела Бугу».*
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 18 серія.
20.20 Наші прем'єри. «Бумеранг». Телешоу.*
21.20 Музичний фільм «Козацьке коло».*
22.00 Вісті.
22.20 Відеофільм-вистава «Філумена Мортурано».*

СУБОТА

1 лютого

УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 С. Рахманінов. «Демон». Вистава Нижегородського театру опери та балету ім. О. Пушкіна.
10.55 Й. Брамс. Квартет фа мінор. Виконують Лариса Крупа (США) та Квартет ім. М. Лисенка.
11.35 Доброго вам здоров'я.
12.05 Документальний телефільм «Д. Лихачов. 'Я згадую».
13.15 УТН.
13.30 З концертів Міжнародного фестивалю української пісні «Золоті трембіти».
14.50 Живе слово. Мова і пісня.
15.50 Науково-популярний фільм «Будинок дитини. Терміном на три роки».
16.10 Грає А. Винокуров (скрипка).
16.20 Художній фільм для дітей. «Приятель веселого бісенятн».
17.45 Літературно-мистецька студія «Оберіг».
19.00 ДНІПРО.
19.30 Музичні зустрічі.
20.25 Прем'єра документального телефільму «Там, де не зупиняються поїзди...». Студія «Укртелефільм».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Рок-н-рол з фортуною.
21.15 Молодіжна студія «Гарт».
23.15 УТН.
23.35 Нічний телезал. Художній фільм «Викрадення «Савойї».

ЦТ—1

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.35 Мультфільм.
7.45 Співдружність.
9.00 Ранкова музична програма.
9.30 НЛО: неоголошений візит.
10.05 До 120-річчя з дня народження О. Скрябіна. Грає Л. Власенко.
10.35 Це ви можете.
11.20 ЕХ. Екологічна хроніка.
11.35 Фільми-призери XIV Всесоюзного фестивалю телефільмів у м. Саратові. Прем'єра документального телефільму «Таке життя».
12.05 Корея. Погляд без політики.
12.25 Авторалі «Російська зима».
12.45 Прем'єра художнього телефільму із серії «Багаті теж плачуть».
13.50 Мультфільми.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 «Задзеркалля». Художній фільм «Три товстуни».
16.00 У світі тварин.
16.45 Художній фільм «Життя продовжується». (США).
17.35 Прем'єра мультфільму «Бджола Майя».
18.00 Щасливий випадок.
19.00 Новорічна ніч. Вибране. Частина 1.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Новорічна ніч. Вибране. Частина 2.
21.50 До і після опівночі. У перерві — 23.00 Новини.
1.10 «Зачарування романсу».

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Наш сад.
7.50 Пані-майстрині.
8.15 Баскетбольний огляд НБА.
8.45 Календарні обряди.
9.15 Дар душі.
10.00 Документальний фільм «Майстер».*
11.00 Ліричні мелодії.*
11.15 Як жити будемо!
12.00 Кар'єра. Тур 4.
13.00 Вісті.
13.20 «Опудало». Художній фільм.
15.30 Зі своєї дзвіниці.
15.50 М-трест.
16.20 Тхеквандо.
16.45 Мультфільм «Пригоди Боско». 1 серія.
17.15 «Бурда моден» пропонує...
17.45 Парламентський вісник Росії.
18.00 Київська панорама.*
18.30 Співає «Світлиця».*
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Концертна програма.
21.00 Цілком секретно.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Реклама.
22.25 Представляє «Фітіль».
23.25 Маски-шоу.

НЕДІЛЯ

2 лютого

УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці. Інформаційно - музична програма.
9.30 З концертів Міжнародного фестивалю баяністів та акордеоністів.
11.50 Мультфільм «Василиса Прекрасна».
12.10 Художній фільм «Помилка Оноре де Бальзака».
13.45 УТН.
14.00 Село і люди.
15.00 Канал «Д».
16.00 Маю честь.
17.00 Є. Гребінка. «Випадок з паном N». Телевистава.
18.15 Телеспортарена.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.30 Зичимо щастя. Музична програма за листами глядачів.
20.35 Сторінками Дитячої Біблії.
21.00 Українська біржа повідомляє, пропонує, рекомендує.
21.15 Художній телефільм «Блакитна троянда». 1 серія.
22.20 Фільм-концерт «Вихиляс».
22.30 Тиждень. Інформаційно - публіцистична програма.
23.00 «Якось у «Пролісну». Концерт.
23.15 Художній телефільм «Блакитна троянда». 2 серія.

ЦТ—1

7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 Допоможи собі сам.
8.35 З ранку раненько.
9.15 Можливо все. Гумористична передача.
9.45 Ранкова зірка.
10.35 Олександр Каверзнєв. Фатальна тема.
11.30 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
12.05 Прем'єра художнього телефільму із серії «Багаті теж плачуть».
13.10 Мультфільми.
13.20 Чемпіонат Росії з спортивних танців.
14.00 Новини.
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Рок-урок.
15.50 Народні казки і притчі різних країн.
15.55 Клуб мандрівників.
16.55 Уолт Дісней представляє...
17.45 Новини.
18.00 Телелоція.
18.20 Авторалі «Російська зима».
18.35 Художній фільм «Супермен» (США).
21.00 Підсумки.
21.45 Телевізійний спортивний вечір.
23.00 Новини.
23.20 Невідома Росія. «Терра інкогніта».
0.05 Хокей з м'ячем. Міжнародний турнір. Фінал.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 НЛО: неоголошений візит.
7.55 Хочете вірте...
8.25 Останній матч Джіммі Коннорса. Теніс.
9.10 Здоров'я.
9.40 Свято суперкниги.
10.40 Ати-бати...
11.10 Джентльмен-шоу.
11.50 Мультфільм.
12.00 Телеасамблея.
13.00 Вісті.
13.20 Паралелі.
13.50 Святе і вічне.
14.05 «Навколо сміху» в Центральному будинку актора.
15.50 Документальний фільм.
16.00 Тема з варіаціями. Маленькі музичні вечори.
17.00 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
18.00 Телебіржа інформує.*
18.30 Фільм-концерт «Подільські гуляночки».*
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 19 серія.
20.20 Обличчям до Росії.
20.40 Акція «Пелікан». Презентація.
21.00 «Карету мені, карету». Творчий вечір В. Соломіна.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Банк «Восток».
22.25 Спортивна карусель.
22.35 Інтерагро запрошує... Розважальна програма.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається. Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Тираж 328605.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311012.